

MALI RIJTAR

Informativno glasilo Občine Beltinci • številka 85 • april 2021 • letnik XVIII • ISSN -1581-7156

Koledar prireditev za obdobje maj - junij 2021

Maj

Sobota, 22.5., od 10.– 12. ure

Teden ljubiteljske kulture
Središče Beltinec
Organizator: KUD Beltinci

Nedelja, 23.5., ob 5.30 uri

Prebujanje v družbi ptic
Jaušje Beltinci
Organizator: DVVP Slavček Beltinci

Sobota, 29.5., od 10. – 12. ure

Teden ljubiteljske kulture
Središče Beltinec
Organizator: KUD Beltinci

Nedelja, 30. 5. ob 12.uri

Dimek Hrovatov memorial, spust po reki Muri
Relacija: Krog - Dokležovje - Ižakovci - Melinci - Srednja Bistrica
Organizator: PD Matica

Junij

Petek, 4. 6.

Občinska prireditev v počastitev dekana Ivana Jeriča
ob 17.30 uri: Maša za domovino in polaganje venca
ob 18.uri: Slovesnost v vaško-kulturnem domu Dokležovje
Organizator: Občina Beltinci, KS Dokležovje, DPM Dokležovje

Sobota, 5. 6., ob 8. uri

Pohod po Ferijevi poti
Relacija: Beltinci (park) - Lipovci - Gančani - Beltinci
Organizator: ŠZ Beltinci in PD Matica

Nedelja, 6. 6., ob 14. uri

Langašijada
Pri cimprani hiši v Lipi
Organizator: TD Lipa

Petek, 18. 6., ob 19.uri

Knjižnica pod zvezdami
Grajsko dvorišče Beltinci
(v primeru slabega vremena Kulturni dom Beltinci)
Organizator: Občina Beltinci, Pokrajinska in študijska knjižnica M. Sobota, ZTKŠ Beltinci

Sreda, 23. 6., ob 19.uri

Osrednja občinska prireditev ob dnevu državnosti - Slovenija 30
Grajsko dvorišče Beltinci
Organizator: Občina Beltinci v sodelovanju z občinskimi zavodi

Ponedeljek, 28.6., ob 16.30 uri

Vseslovenski projekt »Olimpijska bakla na poti v Tokio«
Športni park Beltinci
Organizator: Olimpijski komite Slovenije - Združenje športnih zvez, Občina Beltinci, ZTKŠ Beltinci, ŠZ Beltinci

Zaradi negotove situacije in ukrepov, povezanih s preprečevanjem širjenja okužbe s koronavirusom, si organizatorji pridružujejo pravico do sprememb.

Pri udeležbi upoštevajte vse preventivne ukrepe za preprečevanje širjenja okužbe!

Spoštovane bralke in spoštovani bralci,

stopili smo v prve pomladne dni. Narava, ki nas obdaja, se prebuja in vabi, da se prepustimo in uživamo v vsej lepoti, ki jo ponuja ta čudež. Upam in želim si, da bomo z uživanjem v njenem veličastvu več časa preživeli zunaj. Lotimo se prvih spomladanskih opravil na naših vrtovih ali pa se pridružimo morebitnim čistilnim akcijam. Tako bomo tudi sami pripomogli, da bo naš kraj in naša okolica lepa,

privlačna in predvsem čista. Družbeno zaprtje zaradi epidemije nas je dlje časa omejevalo na naš dom in nas osiromašilo socialnih stikov. Morda so našete možnosti ena izmed priložnosti, da poskrbimo in okrepimo naše duševno in telesno zdravje ter naš imunski sistem. Ker v zadnjem času skorajda ni bilo družabnih dogodkov, se to pozna tudi v vsebini našega glasila. V upanju, da bo s toplejšimi dnevi, ki

so pred nami, oživelo tudi družbeno življenje in boste lahko vaša doživljanja delili z nami v naslednjih številkah našega glasila. Zato vas vabim, da vaše prispevke pošljete naš naslov, ki je objavljen v kolofonu.

*Za uredniški odbor,
Bojan Vereš*

Mali rijtar

informativno glasilo Občine Beltinci

Vsebina objavljenih člankov ne odraža vedno stališča uredniškega odbora glasila.

Objavljenih člankov ne honoriramo.

Fotografije, ki jih avtorji ne bodo podnaslovili, bomo objavili brez podnaslovov.

uredniški odbor:

Bojan VEREŠ (odgovorni urednik)

Miran MAUČEC (namestnik odgovornega urednika)

Gabrijela KŪZMA (članica), Tina ZVER VLAJ (članica),

Štefan ŽIŽEK (član)

zbiranje gradiva:

Lilijana BEŽAN HORVAT

jezikovni pregled:

Zlatka HORVAT

Priloge, teksti pod fotografijami in uvodnik urednika glasila niso nujno jezikovno pregledani.

fotografije (platnice):

Sandra KAVAŠ (naslovnica),

Arhiv Občine Beltinci, ZTKŠ Beltinci.

grafično oblikovanje in priprava za tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

tisk:

TILIA PRINT, ROMAN KLEMENČIČ s.p.

april 2021, naklada 2600 izvodov

Glasilo ni naprodaj, vsako gospodinjstvo v občini ga dobi brezplačno, drugi zainteresirani pa na sedežu Občine Beltinci, Mladinska 2, 9231 Beltinci, 02 / 541 35 35, www.beltinci.si, obcina@beltinci.si

Prosimo vas, da nam
prispevke

(do 3500 znakov)

za 86. številko, ki izide

konec meseca

junija 2021,

posredujete

do ponedeljka,

14. junija 2021,

v elektronski obliki

s komentarji k

fotografijam

in navedbo avtorja ter

v ustreznem formatu.

Naš elektronski naslov:

malirijtar@beltinci.si

MAJNIŠKA DEKLARACIJA 1989

Nesporazumi, provokacije in tudi odkrite sovražnosti, ki jih danes doživljajo Slovenci v Jugoslaviji, nas prepričujejo o prelomnosti sedanjega zgodovinskega trenutka in nas obvezujejo, da v jasni obliki izrečemo svojo voljo, iz katere sledijo dejanja v prihodnosti.

Podpisniki te listine izjavljamo in sporočamo:

1.

da hočemo živeti v suvereni državi slovenskega naroda;

2.

kot suverena država bomo samostojno odločali o povezavah z južnoslovanskimi in drugimi narodi v okviru prenovljene Evrope;

3.

glede na zgodovinska prizadevanja slovenskega naroda za politično samostojnost je slovenska država utemeljena le na:

- spoštovanju človekovih pravic in svoboščin,
- demokraciji, ki vključuje politični pluralizem,
- družbeni ureditvi, ki bo zagotavljala duhovno in gmotno blaginjo v skladu z naravnimi danostmi in v skladu s človeškimi zmožnostmi državljanov Slovenje.

Društvo slovenskih pisateljev, Slovenska demokratična zveza, Slovenska kmečka zveza, Slovensko krščansko socialno gibanje, Socialdemokratska zveza Slovenije, Univerzitetna konferenca ZSMS, Društvo slovenskih skladateljev, 8. maja 1989.

O g l a š e v a n j e v informativnem glasilu Mali rijtar

Izdajatelj: Občina Beltinci

Vse zainteresirane bodoče potencialne oglaševalce blaga in storitev obveščamo, da je s 1. 1. 2021 prešel zakup prostora v informativnem glasilu na Občino Beltinci. Uredniški odbor je na svoji seji s sklepom potrdil **CENIK OGLAŠEVANJA**, ki ga objavljamo v nadaljevanju.

V eni izdaji se natisne 2600 izvodov, vsi občani občine Beltinci pa prejmejo informativno glasilo brezplačno.

Oglas posredujte na elektronski naslov malirijtar@beltinci.si skupaj z navedbo velikosti oglasa kot tudi točne podatke naročnika oglasa, ki so potrebni za izstavitve fakture. Oglas posredujte v formatu JPG, PDF, PSD ali TIF.

CENIK:

Velikost oglasa:	Cena:
1/8 strani	30 €
¼ strani	55 €
½ strani	100 €
1 stran	180 €
Zunanja zadnja stran	250 €

Cene ne vsebujejo DDV-ja (22 %).

Uredniški odbor UO MALI RIJTAR, Bojan Vereš, odgovorni urednik

Rekrutom letnika 2003

Glede na to, da je epidemija podaljšana še za en mesec, zagotovo v začetku meseca maja še ne bo pogovjev za izvedbo prireditev, zato - žal - tudi letošnjo tradicionalno rekrutacijo v Beltincih odpovedujemo.

V kolikor bodo izpolnjeni pogoji v drugi polovici koledarskega leta, bodo seznanitve z vojaško dolžnostjo izvedene na vojaškem sejmu SOBRA 23, septembra 2021 v Gornji Radgoni.

*Ministrstvo za obrambo
Uprava za obrambo Maribor*

Sprejeti sklepi 18. redne seje Občinskega sveta Občine beltinci

Na 18. redni seji Občinskega sveta Občine Beltinci, ki je bila dne 18. marca 2021, so bili sprejeti naslednji sklepi:

Sklep št. 190/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme dnevni red 18. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci

1. Sprejem zapisnika 17. redne seje Občinskega sveta ter realizacija sklepov 17. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci.
2. Kadrovske zadeve:
 - a) Imenovanje člana Sveta območne izpostave Javnega sklada Republike Slovenije za ljubiteljsko kulturo Murska Sobota.
 - b) Imenovanje članov Komisije za romska vprašanja Občinskega sveta Občine Beltinci.
 - c) Imenovanje nadomestnega člana v Nadzornem svetu Komune, javnega komunalnega podjetja Beltinci d.o.o..
3. Seznanitev z Letnim poročilom Vrtca Beltinci za leto 2020.
4. Seznanitev s Poslovnim poročilom Pokrajinske in študijske knjižnice Murska Sobota za leto 2020.
5. Odlok o postopku in merilih za sofinanciranje Letnega programa športa v Občini Beltinci – druga obravnava.
6. Odlok o načinu upravljanja lokalne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v Občini Beltinci – prva obravnava.
7. Sklep o lokacijski preveritvi na območju poslovno – transportne cone v Lipovcih ob avtocesti.
8. Prva dopolnitev Načrta ravnanja s stvarnim premoženjem Občine Beltinci za leto 2021.

9. Pobude in vprašanja članov Občinskega sveta Občine Beltinci.

10. Poročilo župana o pomembnejših dogajanjih v Občini Beltinci.

Sklep št. 191/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme vsebino zapisnika 17. redne seje občinskega sveta Občine Beltinci v predlagani obliki in vsebini.

Sklep št. 192/VII:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje Slavka Horvata, Kmečka ulica 52, 9231 Beltinci za člana v Svetu območne izpostave JSKD Murska Sobota.

Sklep št. 193/VII:

Občinski svet Občine Beltinci imenuje za člane Komisije za romska vprašanja Občinskega sveta Občine Beltinci s strani romske populacije:

1. Dušana Horvata, roj. 19. 5. 1974, stanujoč Poljska pot 9 g, 9231 Beltinci
2. Slavka Horvata, roj. 3. 4. 1980, stanujoč Dokležovje, Murska ulica 28, 9231 Beltinci
3. Dušana Horvata (mlajšega), roj. 8. 6. 1993, stanujoč Poljska pot 9 g, 9231 Beltinci

Sklep št. 194/VII:

1. Ugotovi se, da je dne 21. 1. 2021 zaradi smrti prenehalo članstvo v Nadzornem svetu Komune JKP Beltinci d.o.o. Martinu Viragu iz Bratonec.
2. Občinski svet Občine Beltinci za nadomestnega člana v nadzorni svet Komuna JKP Beltinci d.o.o. do konca mandata imenuje Štefana Činča, roj. 25.10.1966, Ribiška pot 14/a, 9231 Beltinci.
3. Sklep velja z dnem sprejetja.

Sklepi št. 195/VII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil z Letnim poročilom Javnega vzgojno varstvenega zavoda Vrtec Beltinci za leto 2020.

Sklep št. 196/VII:

Občinski svet Občine Beltinci se je seznanil s Poslovnim poročilom PIŠK Murska Sobota za leto 2020.

Sklep št. 197/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o postopku in merilih za sofinanciranje Letnega programa športa v Občini Beltinci v predlagani vsebini in obliki v drugi obravnavi.

Sklep št. 198/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Odlok o načinu opravljanja lokalne gospodarske javne službe oskrbe s pitno vodo v Občini Beltinci v predlagani vsebini in obliki v prvi obravnavi.

Sklep št. 199/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Sklep o lokacijski preveritvi na območju poslovno-transportne cone v Lipovcih ob avtocesti (identifikacijska številka lokacijske preveritve v zbirki prostorskih aktov: 2190).

Sklep št. 200/VII:

Občinski svet Občine Beltinci sprejme Prvo dopolnitev Načrta ravnanja s stvarnim – nepremičnim premoženjem Občine Beltinci v letu 2021- v predloženi vsebini in obliki.

Izvečke sklepov iz zapisnika 18. redne seje Občinskega sveta Občine Beltinci povzela

Lilijana Bežan Horvat

Mobilna aplikacija Saubermacher - Komunala

Podjetje Saubermacher – Komunala poskuša vselej slediti sodobnim trendom na področju informacijskih rešitev, novih tehnologij in digitalizacije procesov. Tako smo v lanskem letu pristopili tudi k razvoju mobilne aplikacije Saubermacher – Komunala.

Z aplikacijo želimo svoje storitve približati uporabnikom, jim omogočiti ažurne, hitre in zanesljive informacije ter enostavno podajanje povratnih informacij o naših storitvah.

Prednosti, ki jih aplikacija prinaša uporabnikom, so med drugim:

- hiter dostop do informacij o urniku odvoza, delovnem času zbirnega centra, lokaciji zbirnih mest,
- možnost identifikacije v zbirnem centru brez računa, le s pomočjo aplikacije,
- obveščanje o odvozi odpadkov s potisnimi sporočili,
- pregled odprtih obveznosti in plačanih računov,

- enostaven način oddaje naročila za odvoz kosovnih odpadkov,
- možnost oddaje naročila za nakup vreč za embalažo, mešane komunalne in biološke odpadke ter zaščitnih vreč za zabojnike,
- možnost posredovanja reklamacij,
- nasveti za pravilno ravnanje z odpadki,
- prejemanje obvestil in novic...

Aplikacija predstavlja nov korak v smeri dviga kvalitete storitev, predvsem pa zadovoljstva naših uporabnikov.

Spoštovani uporabniki, vabimo vas, da si aplikacijo naložite na svojo mobilno napravo v trgovinah [Google Play](https://play.google.com/store/apps/details?id=com.saubermacher.komunala) oziroma [App Store](https://apps.apple.com/slovenia/app/saubermacher-komunala/id1444444444). Povezavo do nje najdete tudi na naši spletni strani www.saubermacher-komunala.si, lahko pa jo enostavno naložite s skeniranjem kode:

Z uporabo aplikacije Saubermacher – Komunala boste imeli vse naše storitve vedno in povsod na dosegu roke.

Veseli bomo vaših povratnih informacij o zadovoljstvu pri uporabi ali predlogov za izboljšave.

Pomoč in pojasnila: 02 526 48 52, info@saubermacher-komunala.si.

Že 30 let ustvarjamo zdravo okolje

Spoštovani občani in občanke občine Beltinci,

podjetje Saubermacher – Komunala, ki v vaši občini skrbi za zbiranje in gospodarno ravnanje z odpadki, je 2. aprila letos praznovalo 30 let poslovanja. Začetki zbiranja odpadkov segajo v leto 1991, ko smo začeli z zbiranjem odpadkov v Murski Soboti, ki so ji hitro sledila še ostala naselja in krajevne skupnosti, danes samostojne občine. Do leta 2012 smo tako zbirali odpadke v 12 prekmurskih občinah, ki se jim je nato pridružilo še 5 občin Upravne enote Lendava.

Način zbiranja in ravnanja z odpadki se je v 30 letih spreminjal, modernizirala se je oprema za zbiranje, vozila za odvoz odpadkov so postajala okolju prijaznejša, uvajali smo nove storitve in si prizadevali, da bi čim več frakcij odpadkov prevzeli čim bližje povzročiteljem, vse z namenom, da bi skupaj povečali delež ločeno zbranih odpadkov in bi na odlagališču res končali le tisti odpadki, ki jih ni možno ponovno uporabiti. Hvaležni smo, da nam skupaj z vašo pomočjo in doslednim ločevanjem odpadkov uspeva. Zagotovo je to tudi rezultat aktivnega dela z mladimi, ki je že od naših začetkov vpeto v poslovanje.

Skozi tridesetletno obdobje smo skušali vedno biti v koraku s časom in svojim uporabnikom nuditi prijazne in kakovostne storitve, kar v zadnjih letih vključuje tudi številne projekte na področju digitalizacije, med katerimi je zadnja pridobitev mobilna aplikacija Saubermacher – Komunala, ki je luč

sveta ugledala pred letošnjim jubilejem. 30 let je pomembna prelomnica, ob kateri zaradi trenutne zdravstvene situacije žal nismo mogli pripraviti dogodkov za širšo javnost, zato smo se odločili okrogli rojstni dan podjetja obeležiti v e-obliki.

Na naši spletni strani www.saubermacher-komunala.si smo tako pripravili **podstran 30 let**, kjer vam **skozi galerijo 30 fotografij predstavljamo razvoj podjetja**, zagotovo pa boste izvedeli kaj novega in zanimivega tudi ob »listanju« **posebne številke internega glasila Smetarske novine**. Vabimo vas k ogledu.

Zahvaljujemo se vam, da skupaj z nami že 30 let ustvarjate zdravo okolje. Verjamemo, da boste tudi v prihodnjih letih gospodarno ravnali z odpadki in si prizadevali za to, da jih bo čim manj.

Vaša Saubermacher - Komunala

Poročilo o sortirni analizi mešanih komunalnih odpadkov v Občini Beltinci

V skladu z Uredbo o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Ur. l. RS št.33/17 in 60/18) smo kot izvajalec gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov v vaši občini dolžni izvajati sortirne analize mešanih komunalnih odpadkov in sicer dvakrat letno.

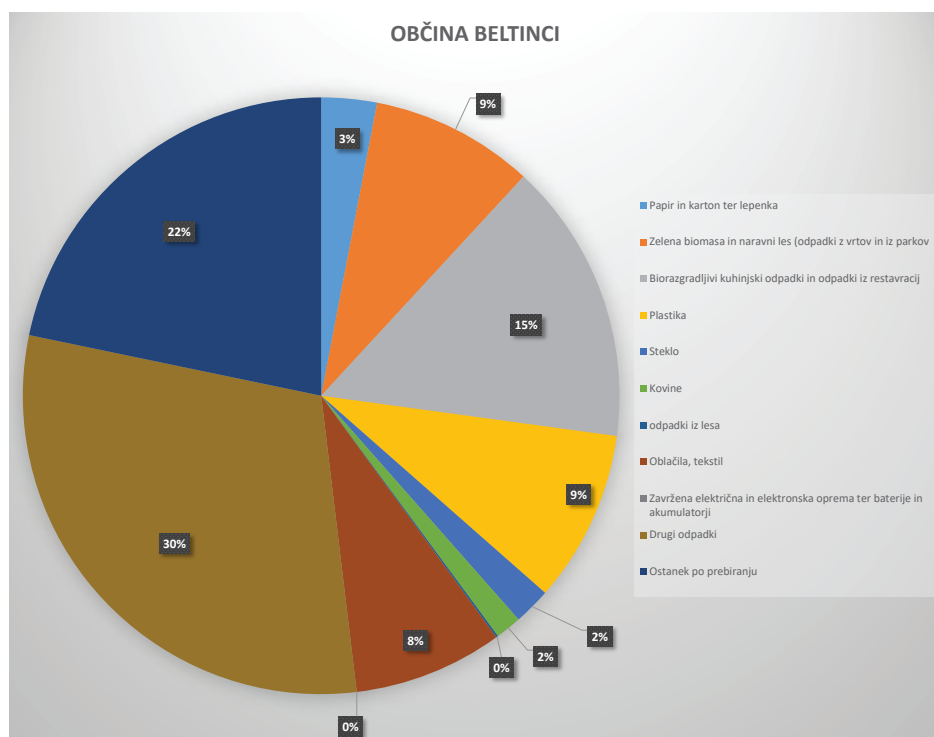
1. Sortirna analiza mešanih komunalnih odpadkov za vašo občino je bila v sodelovanju z Nacionalnim laboratorijem za zdravje, okolje in hrano izvedena 12. 3.2021. V prilogi vam posredujemo kratko poročilo analize.

Iz 1. analize izhaja, da je v mešanih komunalnih odpadkih manjši delež biološko razgradljivih odpadkov kot v letu 2020, ki bi sicer morali biti odloženi v poseben (rjav) zabojnik za biološke odpadke ali pa kompostirani na domačem kompostniku. Večji je tudi delež plastične embalaže, manjši delež je papirja in kartona ter oblačil in obutve. Navedena struktura mešanih komunalnih odpadkov predstavlja odmik od ciljev, ki si jih je na osnovi ciljev EU zadala tudi Slovenija.

Na osnovi ugotovitev analize in obveznosti, ki izhajajo iz zakonodaje na področju ločevanja odpadkov in z namenom izboljšanja rezultatov

ločenega zbiranja odpadkov v vaši občini predlagamo naslednje aktivnosti:

- permanentno informiranje občanov o možnosti zbiranja bioloških odpadkov z rjavim zabojnikom oziroma ozaveščanje o pravilnem kompostiranju odpadkov,
- aktivno obveščanje, ozaveščanje in spodbujanje občanov k večji vključitvi v ločeno zbiranje odpadkov (zabojnik za papir v gospodinjstvih) preko vseh sredstev obveščanja in opozarjanje na sankcije, ki izhajajo iz zakonskih predpisov v primeru nepravilnega ravnanja z odpadki,
- spodbujanje, informiranje občanov o možnosti oddaje rabljenih oblačil, obutve in hišnega tekstila ob odvozu kosovnih odpadkov na klic,
- informiranje občanov o možnosti oddaje manjše električne in elektronske opreme ter baterij v zabojnike za ločeno zbiranje EE opreme ob odvozu kosovnih odpadkov na klic ali v zbirnem centru,
- osveščanje o ločenem hranjenju in oddaji embalaže nevarnih snovi ob sobotni akciji zbiranja nevarnih in posebnih odpadkov iz gospodinjstev (pomlad),
- aktivno promoviranje ločevanja odpadkov tudi v šolah in vrtcih ter permanentno izobraževanje najmlajših o pomenu gospodarnega ravnanja z odpadki preko različnih aktivnosti (tudi predstavitve in igre ločevanja odpadkov, sodelovanje v natečajih za vzgojno-izobraževalne zavode),
- spodbujanje in osveščanje vseh društev in organizatorjev kulturnih, športnih in ostalih prireditev, da poskrbijo za celovit koncept ločenega zbiranja odpadkov na prireditvah.

Pripravil:
Darko Svetec

Poročilo predsednice Krajevne skupnosti Beltinci o opravljenem delu v letu 2021

Od novega leta do danes smo v naši Krajevni skupnosti realizirali kar nekaj sklepov, sprejetih na naši prvi seji v letu 2021. Tako smo sprejeli sklep, da vsako leto temeljito uredimo eno poljsko pot, da jih ne bo potrebno vsako leto potrebno ponovno urejati. Tako smo se odločili, da letos uredimo najbolj obremenjeno pot za sprehajalce in tekače, to je poljska pot od Partizanske ceste do prve Slopance, kakor tudi pot v Gomajno, mimo poligona Kinološkega društva Smrček.

Ponovno smo pristopili k problemu postopka denacionalizacije našega gradu, skupaj z županom smo poslali dopis na Ministrstvo za Kulturo in Ministrstvo za gospodarstvo in razvoj.

Kakor vas je večina krajanov že opazila, smo skupaj z Občino Beltinci pristopili k urejanju grajske ledenice, ki se je močno udirala zaradi vlage in smo jo morali začasno prekriti, sedaj pa čakamo navodila s strani ZVKDS OE Maribor o nadaljevanju restavriranja. V parku smo uredili tudi začasno sankališče, vendar nam narava ni bila naklonjena, da bi ga lahko aktivirali.

Zaradi šolanja na daljavo smo skupaj z Karitasom, Rdečim križem in Občino Beltinci pomagali učenki Samanti Horvat do boljšega bivališča in internetne povezave.

Nekaj več komunikacije je bilo potrebno pri urejanju internetne povezave v Kulturnem domu zaradi odklopa s strani dosedanjega ponudnika Telemach in prehoda na novega ponudnika Telekom, s katerim smo podpisali novo naročniško razmerje.

Prav tako smo podpisali služnost za ELEKTRO M. Sobota, saj bodo gradili nov transformator v Cankarjevi ulici.

Ker smo v letu 2020 po skoraj 50 letih uredili kanalizacijo v športnem parku, smo na seji Sveta KS Beltinci sprejeli odločitev, da se zasuje stari ribnik, v katerega se je stekala vsa odpadna voda iz kopalnic in sanitarij v slačilnicah. Dela se že opravljajo in prepričana sem, da smo s tem naredili tudi veliko za ohranjanje narave.

Pri vходу v Beltince iz smeri Gančani je bila že nekaj let deponija zemlje, ki je zaradi zaraščenosti kazila podobo kraja, zato smo se dogovorili, da se ta zemlja navozi v park in smo uredili, kakor sem že omenila, malo sankališče, nekaj odvečne zemlje pa smo deponirali v ribnik.

Ker je že kar predolgo časa v naši državi prepoved opravljanja pogrebnih govorov, smo se na Svetu KS Beltinci odločili, da se svojcem pokojnika v imenu Krajevne skupnosti pošlje sožalno pismo.

V Mladinski ulici se je v kanalizaciji

pojavi večje število glodalcev, zato smo urgirali najprej pri Komuni Beltinci in NIJZ M. SOBOTA in nazadnje smo preko CSD uspeli najti kontakt, da smo opravili deratizacijo na zasebnem zemljišču.

Na Ravenski cesti, bi radi namestili še nekaj led luči pri odcepu v Gregorčičevo ulico, zato smo na Občino Beltinci podali predlog, vendar se sedaj po vseh vaseh naše občine ureja ulična razsvetljava in zaenkrat moramo počakati, da se te luči zmontirajo.

Na pokopališču imamo posebno električno omarico, ki pa je v slabem stanju, in ima do nje vsak prost dostop, saj jo uporabljajo posamezni kamnoseki, ko postavljajo spomenike in včasih se pozabi ponovno namestiti uro za vklop elektrike za osvetlitev pokopališča. Potrebno je urediti mrliško vežico in nov nasad tis na pokopališču, ki jih je bilo potrebno pognojiti, kar sem tudi sama opravila.

To je le nekaj poudarkov o delu Sveta KS Beltinci, veseli pa bomo tudi vsake vaše pobude in vprašanj.

Lizika Zadavec
predsednica

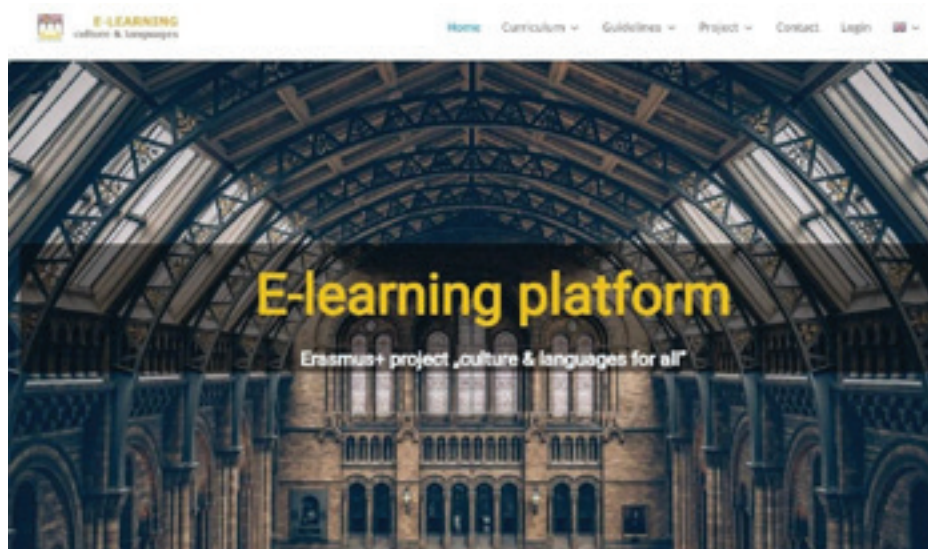
Novi Erasmus+ projekt namenjen izobraževanju odraslih

Novi Erasmus+ projekt »Culture knowledge and language competences as a means to develop the 21st century

skills« [Znanje o kulturni dediščini in jezikovne kompetence kot sredstvo pri razvijanju spretnosti za 21. stoletje] je

dvoletni projekt, ki bi se moral zaključiti avgusta 2020. Zaradi pandemije se je podaljšal za eno leto, da bi lahko zaključili vse predvidene aktivnosti.

Projektjni partnerji iz Češke, Hrvaške, Latvije, Poljske, Romunije in Slovenije smo oblikovali inovativno gradivo za učenje – OER (prosto dostopni izobraževalni viri), pri čemer smo uporabili CLIL– metodologijo (jezikovno integrirano učenje) in oblikovali celovite module za kombinirano učenje, vključno z gradivom za spletno učenje in gradivom za skupinsko delo/delo v dvojicah v klepetalnicah ter F2F – (face-to-face) srečanja, da bi udeleženci razvili ključne spretnosti na kompleksen način. Gradivo temelji na kulturni dediščini naših dežel in je pripravljeno v 10 evropskih jezikih: angleščini, hrvaščini, latvijščini, slovenščini, češčini, poljščini, romunščini, madžarščini, nemščini in francoščini. Gradivo spodbuja razvoj kulturnega znanja in ozavešanja,

Prva stran platforme za učenje, preko katere se vstopa do gradiva

jezikovne spretnosti in spretnosti za udeležence v izobraževanju odraslih, pomembne za 21. stoletje. Namenjeno je udeležencem v izobraževanju odraslih, vključno s tistimi, ki imajo določene težave (geografske, družbene, ekonomske, kulturne, izobraževalne).

Posvečali smo se udeležencem v izobraževanju odraslih v naših izobraževalnih ustanovah, na podeželju, vključno s tistimi, ki so bolj oddaljeni, da bi vključili udeležence z geografskimi, ekonomskimi in kulturnimi ovirami za učenje, torej smo spodbujali njihovo družbeno vključenost; udeležence v izobraževanju odraslih v formalnem in neformalnem izobraževanju, prav tako na osnovi vseživljenjskega učenja, in tiste, ki nimajo spretnosti in kompetenc. Celoten namen projekta je bil razvijati

spretnosti udeležencev v izobraževanju odraslih, pomembne za 21. stoletje (komunikacija, jezikovne spretnosti, medkulturne spretnosti, sodelovanje, inovativnost, iniciativa, IKT spretnosti itd.), in spodbujati znanje udeležencev o bogati evropski kulturni dediščini in njenih vrednotah z uporabo inovativnih gradiv in pristopov k učenju in tako posledično izboljšati raven izobraževanja ljudi in jim približati kulturno dediščino, zgodovino in skupne vrednote Evrope. S tem izboljšamo njihov celoten razvoj in zaposljivost.

Transnacionalna implementacija projekta prispeva k povečanemu poznavanju kulturne dediščine šestih evropskih držav (Hrvaška, Latvija, Slovenija, Romunija, Češka in Poljska), ki predstavljajo različne geografske regije

Evrope, iz prve roke.

V okviru projekta smo pripravili naslednje tri rezultate: tečaj evropske kulturne dediščine, večjezikovni kombinirani tečaj za udeležence v izobraževanju odraslih, ki temelji na kulturi in še tretji, razvijanje spretnosti za 21. stoletje za udeležence v programih izobraževanja odraslih.

Tečaj bo septembra letos v celoti dostopen na povezavi: <http://e-culture.eu/>. Če želite, lahko že sedaj raziskujete module in gradivo, le nalog še ne morete reševati.

**Ekonomška šola Murska Sobota,
višja strokovna šola
Erna Vöröš
Koordinatorica projekta**

Prve matematične izkušnje v vrtcu

Matematične izkušnje si pridobivamo že od rojstva, ne da bi se tega sploh zavedali. Matematika nas spremlja pri vsakodnevnih dejavnostih. Vzgojitelji in starši smo tisti, ki se trudimo to opaziti in usmeriti otroke k opazovanju in učenju, najti priložnosti za raziskovanje in ob pravem trenutku pomagati otrokom razširiti matematično znanja.

V vrtcu se trudimo, da otroci pridobijo čim več matematičnih izkušenj preko igre, ki je njihova osnovna dejavnost. Ponujamo jim najrazličnejša sredstva za igro, ki spodbudijo možgane k razmišljanju, preizkušanju in povezovanju že znanih izkušenj z novimi ali manj znanimi.

Učenje matematike velja za zahtevno dejavnost, vendar lahko z izbiro ustreznih igračk in igralnega materiala tovrstno učenje spremenimo v zanimivo dejavnost, v kateri otroci uživajo. Naši otroci v letošnjem šolskem letu najbolj uživajo, ko lahko nizajo barvno zaporedje iz žogic na lepljivo podlago, usmerjajo žogice v cilj glede na barve ali nizajo zaporedje z najrazličnejšimi igralnimi sredstvi. Barvne palčice pa

so nam postale izziv in so kar klicale po še težjih nalogah, ki smo jih potem vzgojiteljice sestavile kar same in dvignile matematično igro še na višji nivo. Tudi za odčitavanje grafičnih prikazov nismo premajhni, izdelali smo jih na podlagi barv oči in ga z veseljem

vsak dan odčitavali in spremljali. Tako v vrtcu Dokležovje sprejemamo prve matematične izzive, ko pa jih bomo utrdili, bomo šli spet novim znanjem in izkušnjam naproti.

Helena Smej, vzgojiteljica

Delovanje Zaposlitveno- izobraževalnega centra Beltinci v času korone

Zaposlitveno-izobraževalni center (ZIC) Beltinci se trudi tudi v času izrednih razmer zaradi covid-19 obratovati kar se da nemoteno, kakor vsi v državi pa se moramo seveda tudi mi prilagajati

obstoječim zaščitnim ukrepom.

Zavoda in društvi, ki smo za vas v okviru medgeneracijskega kotička

pripravljali različne izobraževalne vsebine in dogodke, smo tako trenutno na začasni prisilni pavzi, premor pa koristimo za pripravo novih idej, projektov in programov v prihodnosti.

V naši lični trgovinici, ki je med tednom odprta po ustaljenem urniku, pa medtem lahko še vedno najdete različne izdelke, ki so pretežno delo socialnega podjetja ZRIRAP:

- ekološki proizvodi (čaji in čajne mešanice, sirupi, nadevi, omake, suha zelenjava, zeliščne soli, itd.)
- ročna dela (blazine, napolnjene z ajdovimi luščinami, zeliščne blazinice, magneti, obeski za ključe, zelenjava iz filca, izdelki iz lesa,...)
- naravna kozmetika (mila, olja,...)

Ponudba trgovnice je v zadnjem obdobju sicer zmeraj bolj pisana in dodatno obogatena tudi z domiselnimi tekstilnimi izdelki z dodano vrednostjo izpod rok marljivih delavk Zaposlitvenega centra Prijlika Beltinci, ki prav tako deluje v prostorih ZIC-a. Močan pomen namreč dajemo izdelovanju unikatnih oblačil in izdelkov iz lanu, obilno naslanjajoč se na našo tradicijo. Številne »prijlične« torbice, tunike, bluzice, nahrbtniki, predpasniki, slinčki, obrazne maske, nakupovalne vrečke itn. s specifičnim, svojstvenim vezenjem so tako že našle svoj novi dom in lastnike, spet druge pa še čakajo na vas.

Nanje smo ponosni tudi zato, ker prispevajo k razbijanju stereotipov, pomislekov nekaterih glede ustvarjalnosti invalidnih ljudi in njihove uspešnosti pri delu. Zaposlitveni center Prijlika - zavod za zaposlovanje in usposabljanje invalidnih oseb Beltinci je sicer zavod, katerega namen je zaposlovanje invalidov na zaščitениh delovnih mestih, ki so prilagojena sposobnostim in potrebam invalidnih oseb, ki niso zaposeljive na običajnem delovnem mestu. S pomočjo mentorjev opravljamo za podjetja preprosta dela, kot so pakiranje in zlaganje izdelkov ter čiščenje objektov, različna kooperantska dela, posameznikom pa ponujamo predvsem košnjo trave in urejanje okolice hiše. S tem naši zaposleni dobijo socialno varnost, so vključeni v družbo in na ta način razvijajo svoje potencialne. Za sodelovanje ali več informacij smo posameznikom in podjetjem na voljo v prostorih ZIC-a (zeleni vrata preko pošte v Beltincih).

Obiščite nas, veseli vas bomo!

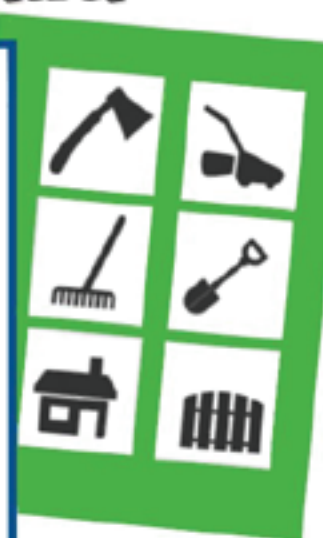
Ekipe ZC Prijlika, Beltinci

ZAPOSLOTIVENI CENTER PRIJLIKA, BELTINCI

NUDIMO:

- košnja trave,
- pomoč pri delu na vrtu,
- manjša hišna opravila,
- urejanje okolice,
- pomoč pri spravljanju drv,...

Informacije:
051-322-739 (Sabina)

Teoretična in praktična delavnica za odrasle v sklopu projekta Ljudska glasbena dediščina

Javni zavod za turizem, kulturo in šport Beltinci je v nedeljo, 21. februarja 2021, v okviru projekta Ljudska glasbena dediščina / Folk Music Heritage/ organiziral dve enodnevni delavnici za odrasle. Namenjeni sta bili vsem ljubiteljem ljudske glasbe in plesa. Izvajalec delavnic je bilo Kulturno umetniško društvo Beltinci. Zaradi ukrepov za zavezitev epidemije Covid-19 in prepovedi druženja sta potekali preko spletne aplikacije Microsoft Teams.

Prva delavnica je potekala pod vodstvom predavatelja Sebastijana Rousa, dipl. etnologa in je bila namenjena teoretičnemu spoznavanju

Delavnica na temo ljudska glasbena dediščina

ljudske glasbene dediščine v povezavi z razvojem plesne dediščine projektne območja, s poudarkom na Prekmurju.

Druga delavnica pod vodstvom strokovne sodelavke na področju folklorne dejavnosti, Valerije Žalig, je temeljila na praktičnem prikazu posameznih ljudskih plesov s področja Dolinskega, Ravenskega in Goriškega.

Plese sta demonstrirala člana Folklorne skupine KUD Beltinci, Martina Tratnjek in Dominik Jona, za glasbeno spremljavo je poskrbel Danilo Lebar.

*Jožica Slavinec,
strokovna sodelavka na projektu
Ljudska glasbena dediščina*

Stalna razstava foto povečav fotografij nekdanjih in sedanjih godčevskih zasedb na temo Ljudska glasbena dediščina

Beltinci veljajo v slovenskem prostoru in širši regiji za »zibelko« ljudske glasbe in plesa. V Kulturnem domu Beltinci smo s pomočjo projekta Ljudska glasbena dediščina / Folk Music Heritage/ vzpostavili Kulturno-izobraževalno stičišče Beltinci (KIS Beltinci) za področje ljudske glasbe in plesa. Oprema, ki smo jo nabavili v okviru projekta, bo služila za potrebe

delovanja Kulturno-izobraževalnega stičišča za področje ljudske glasbe in plesa in je bila nujno potrebna za kvalitetno poustvarjanje ljudske glasbene in plesne dediščine.

V sklopu ureditve smo v avli postavili še stalno razstavo, ki bo v didaktičnem smislu pomembna predvsem za mlajše uporabnike (vrtnice, šole), ki jih je potrebno na zanimiv način motivirati in jim tudi v sliki predstaviti zgodovinska dejstva. Razstavo sestavlja deset foto povečav - fotografij nekdanjih in sedanjih godčevskih zasedb z razlagalno tablo.

Jožica Slavinec, strokovna sodelavka na projektu Ljudska glasbena dediščina

*Jožica Slavinec,
strokovna sodelavka na projektu
Ljudska glasbena dediščina*

Sprejeti sklepi Sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci (v nadaljevanju: Svet zavoda)

Na 1. konstitutivni seji Sveta zavoda dne 22. 6. 2020 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Z glasovanjem ZA: 10, PROTI: 0;

Sklep št. 1/I-20: Sprejme se dnevni red 1. konstitutivne seje Sveta zavoda in sicer:

1. Ugotovitev prisotnosti.
2. Konstituiranje Sveta zavoda – izvolitev predsednika, namestnika predsednika in zapisnikarja.
3. Seznanitev in sprejem Letnega poročila in Zaključnega računa zavoda za leto 2019.
4. Seznanitev in sprejem Letnega programa dela in finančnega načrta za leto 2020.
5. Seznanitev s tekočimi aktivnostmi zavoda.
6. Pobude in vprašanja.

Tajno glasovanje članov sveta med dvema predlaganima kandidatoma z rezultatom 6:4;

Sklep št. 2/I-20: Za predsednika Sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci se imenuje Franc Kovač.

Z glasovanjem ZA: 10, PROTI: 0;

Sklep št. 3/I-20: Za namestnika predsednika Sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci se imenuje Robert Rengeo.

Z glasovanjem ZA: 10, PROTI: 0;

Sklep št. 4/I-20: Za zapisnikarja sej Sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci se imenuje Jožica Slavinec.

Z glasovanjem ZA: 10, PROTI: 0;

Sklep št. 5/I-20: Sprejme se Letno poročilo in Zaključni račun zavoda (ZTK Beltinci) za leto 2019 v predlagani obliki in se z njima seznanijo Občinski svet Občine Beltinci.

Z glasovanjem ZA: 10, PROTI: 0;

Sklep št. 6/I-20: Sprejme se Letni program dela in Finančni načrt zavoda (ZTKŠ Beltinci) za leto 2020 in se zaprosi Občinski svet za soglasje.

Na 2. seji Sveta zavoda dne 21. 9. 2020 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 7/I-20: Sprejme se dnevni red 2. redne seje Sveta zavoda in sicer:

1. Ugotovitev prisotnosti.
2. Pregled zapisnika in realizacija sklepov 1. konstitutivne seje Sveta zavoda.
3. Obravnava Statuta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.
4. Seznanitev z zapisnikom NO Občine Beltinci in s sklepom št. 63 o opravljenem delnem nadzoru (kadrovske zadeve) Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.
5. Obravnava Pravilnika o sistemizaciji delovnih mest in organizaciji dela Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci, s pripadajočim katalogom delovnih mest z opisi del in nalog.
6. Obravnava predloga Poslovnika sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.
7. Seznanitev s tekočimi aktivnostmi zavoda.
8. Pobude in vprašanja.

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 8/I-20: Sprejme se vsebina zapisnika 1. konstitutivne seje Sveta zavoda Beltinci.

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 9/I-20: Svet zavoda je seznanjen z zapisnikom in s sklepom št. 63 Nadzornega odbora Občine Beltinci o opravljenem delnem nadzoru (kadrovske zadeve) Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci.

Na 3. korespondenčni seji Sveta zavoda dne 3.11.2020 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Z glasovanjem ZA: 11, PROTI: 0;

Sklep št. 10/I-20: Kot član Sveta zavoda soglašam, da se 3. seja Sveta zavoda opravi korespondenčno z naslednjim dnevnim redom:

1. Potrditev 3. seje Sveta zavoda kot korespondenčne.
2. Sprejem Statuta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci in prošnja ustanoviteljici Občini Beltinci za soglasje.
3. Imenovanje inventurne komisije za popis drobnega inventarja in zalog trgovskega blaga v prodajalni na Otoku ljubezni v Ižakovcih in v gradu Beltinci.

Z glasovanjem ZA: 11, PROTI: 0;

Sklep št. 11/I-20: Kot član Sveta zavoda soglašam, da se sprejme Statut Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci in se zaprosi Občinski svet za soglasje.

Z glasovanjem ZA: 11, PROTI: 0;

Sklep št. 12/I-20: Kot član Sveta zavoda soglašam, da se imenuje inventurna komisija za popis drobnega inventarja in trgovskega blaga v prodajalni »Büjraška iža« na Otoku ljubezni v Ižakovcih in v gradu (TIC) Beltinci v sestavi Jožica Slavinec, Lidija Zver Fujs in Simona Cizar.

Na 4. seji Sveta zavoda dne 14. 1. 2021 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 13/I-21: Sprejme se dnevni red 4. redne seje Sveta zavoda:

1. Ugotovitev prisotnosti.
2. Pregled zapisnika in realizacija sklepov 2. redne seje in 3. korespondenčne seje Sveta zavoda.

3. Podaja soglasja k »Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest in organizaciji dela Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci«, s pripadajočim katalogom delovnih mest z opisi del in nalog.
4. Sprejetje »Poslovnika sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci«.
5. Seznanitev članov Sveta zavoda o delu zavoda v času pandemije covid-19 (po področjih: turizem, kultura, šport), tekoče aktivnosti.
6. Trenutno finančno stanje zavoda.
7. Informacija o predvidenih prihodkih iz občinskega proračuna za sofinanciranje dejavnosti Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci v letu 2021.
8. Priprava Programa dela zavoda za leto 2021 (podaja smernic).
9. Podaja soglasja k cenam storitev zavoda za leto 2021.
10. Pobude in vprašanja.

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 14/I-21: Sprejme se vsebina zapisnika 2. redne seje s popravkom in 3. korespondenčne seje Sveta zavoda.

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 15/I-21: Svet zavoda podaja soglasje k Pravilniku o sistemizaciji delovnih mest in organizaciji dela Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci, s pripadajočim

katalogom delovnih mest z opisi del in nalog v predlagani obliki.

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 0;

Sklep št. 16/I-21: Sprejme se Poslovník sveta Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci v predlagani obliki.

Z glasovanjem ZA: 11, PROTI: 0;

Sklep št. 17/I-21: Sprejme se cenik storitev Javnega zavoda za turizem, kulturo in šport Beltinci za leto 2021 v predlagani obliki z upoštevanjem, da se soglasje k višini cene vožnje z brodom avto/traktor poda naknadno s sklicem korespondenčne seje.

Na 5. korespondenčni seji Sveta zavoda dne 1.2.2021 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Z glasovanjem ZA: 10, PROTI: 0;

Sklep št. 18/I-21: Kot član Sveta zavoda soglašam, da se 5. seja Sveta zavoda opravi korespondenčno z naslednjim dnevnim redom:

1. Potrditev 5. seje Sveta zavoda kot korespondenčne.
2. Podaja soglasja k ceni storitve vožnja z brodom (avto / traktor + voznik).

Z glasovanjem ZA: 9, PROTI: 1;

Sklep št. 19/I-21: Kot član Sveta zavoda podajam soglasje k ceni storitve vožnja z brodom (avto / traktor + voznik) v višini 5 EUR z vključenim DDV.

Na 6. seji Sveta zavoda dne 16. 3. 2021 so bili sprejeti naslednji sklepi:

Z glasovanjem ZA: 7, PROTI: 0;

Sklep št. 20/I-21: Sprejme se dnevni red 6. redne Seje sveta zavoda:

1. Ugotovitev prisotnosti.
2. Pregled zapisnika in realizacija sklepov 4. redne seje in 5. korespondenčne seje sveta zavoda.
3. Informacija direktorice zavoda o dogajanju/odzivu v zvezi z objavo članka v Malem rijtarju o dvigu cene broda.
4. Seznanitev in sprejem Letnega poročila in Zaključnega računa zavoda za leto 2020.
5. Pobude in vprašanja.

Z glasovanjem ZA: 7, PROTI: 0;

Sklep št. 21/I-21: Sprejme se vsebina zapisnika 4. redne seje in 5. korespondenčne seje Sveta zavoda.

Z glasovanjem ZA: 7, PROTI: 0;

Sklep št. 22/I-21: Sprejme se letno poročilo in Zaključni račun zavoda za leto 2020 v predlagani obliki in se zaprosi Občinski svet Občine Beltinci za soglasje.

**Svet Javnega zavoda za turizem,
kulturo in šport Beltinci**

Spoznajmo čmrlje in čebele samotarke

Opraševalci so pomembni za našo prehransko varnost

Ko govorimo o opraševanju, največkrat pomislimo samo na medonosno oziroma kranjsko čebelo. Ta je pomembna opraševalka, a še zdaleč ni edina. Vsaj polovico

opraševanja v kmetijstvu namreč opravijo divji opraševalci, v naravi pa je njihov delež še precej večji.

Opraševanje žuželk je pomembno tako za kmetijstvo kot naravo oziroma biodiverziteteto. Potrebuje ga namreč približno 80 % kmetijskih in divjih rastlin. Opraševanje ne vpliva samo na količino, ampak tudi na kakovost hrane. Ugotovili so, da se na cvetovih, ki so bolj oprašeni, razvijejo ne le večji, ampak tudi lepši, bolj obstojni in bolj hranljivi plodovi.

Divji opraševalci zmorejo več

Poleg medonosne čebele, ki je najbolj znana opraševalka, je bilo v Sloveniji doslej najdenih še več kot 570 vrst divjih čebel. Mednje sodijo čmrlji in čebele samotarke. Čmrlje gotovo poznate, verjetno pa ne veste, da jih v Sloveniji živi kar 35 vrst. Podobno kot medonosna čebela tudi čmrlji živijo v družinah, ki jih sestavljajo matica, delavke in del leta tudi samci. So pa družine čmrljev veliko manjše in štejejo največ nekaj sto osebkov, medtem ko je

v čebelji družini več deset tisoč delavk. Druga razlika pa je, da so čmrlje družine kratkotrajne. Nastanejo spomladi in najkasneje jeseni propadejo. Pri čmrljih namreč prezimijo samo v zadnjem letu izlegle matice. Vsi čmrlji, ki jih vidimo zgodaj spomladi, so torej matice.

Nasprotno pa večina drugih divjih čebel živi samotarsko. Vsaka čebela skrbi za svoje gnezdo, ki je v luknji v lesu, v votlem rastlinskem stebelu ali tleh. V gnezdu samica pripravi zalogo hrane in odloži jajčeca, nato pa ga zapečati in skrbi za potomstvo je tako zaključena. Pri večini vrst nova generacija iz gnezda izleti šele naslednje leto. Divje čebele so zelo raznolike. Najmanjše so velike samo tri milimetre in jih zlahka spregledamo, največje lesne čebele pa merijo kar 25 mm.

Čmrlji in čebele samotarke so izvrstni opraševalci. Čmrlji na prvi pogled delujejo nerodni in počasni, a v resnici ni tako. Če jih opazujemo, vidimo, da so zelo hitri. V enakem času oprašijo dva do štirikrat toliko cvetov kot čebele, kljub hitrosti pa na cvetu pustijo več cvetnega prahu, kar je za

opraševanje najpomembnejše. Cvet lahko tudi stresejo, kar še izboljša opraševanje, pri nekaterih rastlinah, npr. paradižniku, pa je to nujno. So tudi zelo marljivi, oprašujejo od zgodnjega jutra do poznega večera. En čmrlj tako opravi veliko več dela kot ena čebela. Tudi čebele samotarke so izjemno učinkovite. Ena samotarka lahko opravi delo kar stotih medonosnih čebel.

Pomagajmo opraševalcem

Spremembe v okolju so opraševalce v zadnjih desetletjih zelo prizadele. Pisanih cvetočih travnikov je vedno manj. Ogrožajo jih tudi nepravilna uporaba pesticidov in bolezni. Čmrlji in čebele samotarke tudi vedno težje najdejo primerno mesto za gnezdenje.

Opraševalcem moramo zagotoviti hrano, prostor za gnezdenje in zdravo okolje. Ključno je ohranjanje pisanih cvetočih travnikov, ki so njihov najpomembnejši življenjski prostor. Tako bodo imeli hrano tudi potem, ko bo sadno drevje odcvetelo. Na takih travnikih mnogi opraševalci tudi gnezdiijo. Samotarkam lahko pripravimo tudi gnezdilnice. Prehranske razmere

Več informacij o opraševalcih in biodiverziteti najdete na spletni strani projekta Life Naturaviva, Biodiverziteteta – umetnost življenja. Foto: D. Bevk

lahko izboljšamo tudi s sejanjem medovitih rastlin. Če uporabljamo fitofarmacevtska sredstva, moramo ravnati strogo v skladu z navodili. Le tako bodo opraševalci lahko še naprej opravljali svoje pomembno poslanstvo.

Avtor: dr. Danilo Bevk, Nacionalni inštitut za biologijo

Prešernovanje, 8. 2. 2021 in Prijatelji

To je beseda, ki vedno zveni lepo in prijetno, zdaj, v tem corona času, pa je še posebej dobrodošla. Prijatelji pa je tudi naslov knjižice Toneta Štefaneca, ki je nastala prav v času, ko so bili v Domu Janka Škrabana v karanteni. Tone Štefanec se ni vdal malodušju in je zgodbe o svojih prijateljih in ljudeh, ki so mu bili blizu, zapisal. S pomočjo drugih prijateljev, ki jih je našel med nami, pa je uspel knjižico obelodaniti prav na kulturni praznik.

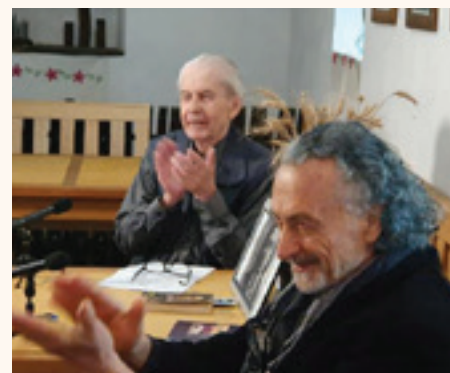
Knjižica vsebuje šestnajst zgodb, vendar je za objavo potrebno opraviti vse tako, kot pri kakšnem velikem romanu. Za jezikovni pregled je poskrbela Ksenija Raščan Beuermann, naslovnico je opremil slikar Adolf Pen, za tisk in distribucijo pa je ob pomoči občine in župana Marka Viraga poskrbel Stanko Sraka iz Ledine Beltinci.

Poleg predstavitve knjižice smo tudi člani dramske skupine Društva upokojencev Beltinci in zunanji člani

počastili kulturni praznik. Ker se zavedamo, da je zaradi virusa druženje oteženo, smo se spet poslužili video tehnike, saj bi bilo škoda ne pokazati tako prijetnega dogodka.

Že nekaj dni prej smo vsebino posneli: pesem Prijatelji je ob spremljavi pianista Matjaža Horvata zapela Karla Klemenčič, Ela Jerebic je recitala pesem O, Vrba, Anica Sraka pesem Kam, Marija Žižek pesem Apel in čevljar in Milena Makovec pesem Povodni mož, odpete pesmi pa je izvedel Mešani Pevski zbor Andrej Maroša DU Beltinci.

Toneta Štefaneca so s svojim prihodom počastili njegovi res dobri prijatelji: slikar Adolf Pen, profesor geografije in zgodovine Aleš Arih in Rajko Stupar, ki je z monologom Prešernovih del Mladost, Povodni mož in Krst pri Savici poskrbel za osrednji del te prireditve. Prisotni sta bili še Ksenija Raščan Beuermann, Smilja iz Doma Janka Škrabana in Stanko Sraka. Skromni

Tone Štefanec in Rajko Stupar

prigrizek in druženje ob kozarčku smo pripravile Anica Sraka, Marija Žižek in Milena Makovec.

“Nič posebnega,” boste morda rekli. Pa vendar je bilo nekaj posebnega, zelo prisrčnega in zato se vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je do izdaje knjižice in srečanja sploh prišlo, iskreno zahvaljujem.

**Za MePZ Andrej Maroša DU Beltinci:
Milena Makovec**

Pametna skupnost Beltinci

Izpolnite vprašalnik in prispevajte svoje mnenje

Drage občanke, dragi občani!

Na evropski ravni je že več let aktualen trend oblikovanja pametnih mest in vasi. Na pot, da postane pametna skupnost, stopa tudi Občina Beltinci, pri čemer bomo proces izkoristili za oblikovanje strategije naše občine. Naša strategija bo posebej opredelila potrebe naše skupnosti in naš skupni odgovor na probleme in priložnosti, ki jih prinaša sodobna družba. Pametne skupnosti zasledujejo potrebe lokalnega okolja ter učinkovito upravljajo z viri in storitvami.

Spoštovane občanke in občani, za uspešen proces je ključna aktivna lokalna skupnost, kajti želimo si kolektivno oblikovanih rešitev za specifične probleme naše občine. Vabim vas, da soustvarjate naše pametno okolje na način, da predlagate rešitve za probleme, ki jih kot skupnost moramo nasloviti. Proces bo uspel le, če se bo z njim identificiralo čim več prebivalcev.

Kako lahko pomagate?

Pripravili smo sedem področij, ki predstavljajo temelj naše strategije pametne skupnosti. Naprošam vas, da svoje predloge umestite v omenjena vsebinska področja, v kolikor pa menite, da vaš predlog ne sodi v nobeno izmed naštetih področij, pa vam ponujamo še osmo področje (odprto za razne predloge). Dovolj je, da v svojem odzivu navedete zgolj problem, seveda pa bomo zelo veseli tudi predlogov, ki ponujajo konkretne rešitve za izpostavljene probleme.

Svoje predloge lahko oddate s pomočjo vprašalnika, ki je priložen občinskemu glasilu. Vprašalnik lahko oddate do 31. 5. 2021 v posebne nabiralnike, ki so nameščeni v vsaki krajevni skupnosti ob vhodu v vaški dom ali pa v nabiralnik v pritličju občinske stavbe.

Prav tako lahko svoje predloge oddate s pomočjo spletnega vprašalnika, ki je na voljo na spletni strani občine: (<https://www.beltinci.si/>).

Kot vaš župan sem oblikoval posvetovalno telo, ki ga sestavljajo strokovnjaki z raznih področij. Procesu bo dajalo prepotrebno dinamiko, ni pa zaprtega tipa, zato vabim vse tiste najbolj zainteresirane, da se nam pridružite.

Smo na začetku procesa in v naslednjem obdobju bodo sledile še številne ključne aktivnosti. Za identificirane probleme bomo iskali najboljše rešitve, prav tako bomo prisluhnili mnenjem in predlogom podjetij, obrtnikov, kmetov, društev, izobraževalnih, socialnih in zdravstvenih organizacij, javnih zavodov ter vseh drugih deležnikov, ki so pomembni za razvoj naše občine.

Izdelali bomo strategijo z rešitvami, ki jih bomo lahko vsi razumeli in s katerimi se bomo vsi identificirali. Že v drugi polovici letošnjega leta bomo pristopili k oblikovanju in testiranju rešitev, pri čemer si želimo, da bo največ rešitev plod domačega znanja.

Evropa je odločno zakorakala v digitalno in zeleno desetletje. Okvir možnosti za napredek na nacionalni in lokalni ravni ima zgodovinske razsežnosti. Priložnost nadaljnega razvoja mora izkoristiti tudi Občina Beltinci. Prijazno vas naprošam za pomoč in sodelovanje!

**Vaš župan,
Marko Virag**

Pred vami je vprašalnik, ki vam omogoča, da se vključite v proces priprave strategije pametne skupnosti občine Beltinci. Vaše mnenje je zelo dragoceno, kajti želimo si, da bi čim več predlogov in rešitev izhajalo iz potreb naše lokalne skupnosti. S katerimi problemi se mora soočiti naša občina? Kako naj te probleme rešujemo?

Za vas smo pripravili sedem vsebinskih področij. Vaše mnenje, predlog rešitve ali zgolj problem, za katerega menite, da bi se mu morala Občina Beltinci bolj posvetiti, vpišete v najbolj primerno področje. V kolikor menite, da nobeno vsebinsko področje ni ustrezno, uporabite polje »Ostalo«.

Vprašalnik lahko oddate do 31. 5. 2021 v posebne nabiralnike, ki so nameščeni v vsaki krajevni skupnosti ob vhodu v vaški dom ali pa v nabiralnik v pritličju občinske stavbe.

a) Ime in priimek

(Polje ni obvezno, vendar vas prosimo, da nam zaupate svoje podatke, saj se bomo morebiti želeli podrobneje seznaniti z vašim predlogom/pobudo.):

b) Elektronski naslov

(Polje ni obvezno, vendar vas prosimo za podatek, saj bomo le tako lahko z vami vzpostavili stik.):

c) Naselje: _____

č) Navedite problem, ki ga želite izpostaviti. Problem in morebitno rešitev vpišete v ustrezno vsebinsko področje *(Predloge in mnenja lahko vpišete za vsa izpostavljena področja.)*.

Naše okolje, naši viri:

Varovanje okolja in virov se začne v lokalnih skupnostih. Spodbuditi želimo odgovorno ravnanje na osebni/individualni ravni, vpeljati učinkovite tehnološke rešitve za nadzor nad okoljem in viri ter njihovo smotrno rabo. Kateri so po vašem mnenju največji problemi občine na področju okolja in upravljanja z viri? Kakšne rešitve predlagate?

Naša identiteta, naša kultura, naša različnost:

Razmišljamo o naši arhitekturi, običajih, jeziku, kulturni dediščini, naših (starih) starših ter o vsem, kar nas dela posebne in po čem se razlikujemo od ostalih lokalnih skupnosti v regiji in širše. Kako naj ohranimo kulturno dediščino občine? Kaj je naša edinstvena prednost, posebnost?

Naša podjetja, obrti in delovna mesta:

Naša lokalna skupnost želi postati privlačno okolje za vlaganja in razvoj novih podjetniških idej. Prav tako mora že obstoječim podjetjem in obrtnikom zagotoviti okvir za razvoj njihovih dejavnosti. Kaj potrebuje kmet, podjetnik, obrtnik, da bo uspešno razvijal svojo dejavnost na območju občine Beltinci?

Naša prehrana in preskrba:

Pridelava hrane ima na območju naše občine poseben pomen. Z znanjem in sodobnimi rešitvami želimo doseči visoko učinkovito kmetijstvo. Lahko kljub dvigu intenzitete kmetovanja obvarujemo naše okolje? Kako lahko s pametnimi koncepti povečamo povpraševanje po lokalno pridelani hrani? Ali dovolj spoštujemo hrano, ki jo dobimo na naše krožnike?

Naše znanje:

Iščemo pametne rešitve na ravni predšolske vzgoje ter osnovnošolskega in neformalnega izobraževanja. Priložnosti in pasti prinaša razvoj na digitalnem področju. Kako ocenjujete delovanje vrtca in osnovne šole v naši občini? Menite, da bi morala občina spodbujati neformalno izobraževanje? Katere oblike neformalnega izobraževanja predlagate?

Naše zdravje, varnost in kvaliteta življenja:

Občankam in občanom želimo zagotoviti kvalitetno okolje za bivanje, ki ponuja priložnosti za rekreacijo, druženje in ohranjanje zdravja vseh starostnih skupin (mladi, delovno aktivni, starejši) ter najvišjo stopnjo varnosti. Kako naj izboljšamo kvaliteto življenja na območju občine Beltinci?

Naša občina, naše mnenje:

Občina sprejema kvalitetnejše odločitve, ko občani sodelujejo pri njihovih sprejemanih. Raven lokalne skupnosti omogoča največji možen približek neposredne demokracije, prav tako morajo biti storitve občinske uprave in javnih zavodov uporabnikom prijazne. Na kakšen način bi lahko občanke in občane spodbudili, da v večji meri sodelujejo pri odločanju na ravni občine?

Ostalo:

V kolikor menite, da vaš predlog ne sodi v nobeno izmed izpostavljenih vsebinskih področij, smo za vas pripravili področje »Ostalo«.

d) Zakaj ste se odločili, da sodelujete v procesu oblikovanja strategije pametne skupnosti (*Polje ni obvezno.*)?

e) Digitalizacija prodira v vse sfere našega življenja. Digitalna tehnologija spreminja način življenja, dela, izobraževanja in komuniciranja. Kakšen je vaš odnos do digitalizacije?

f) Naši strategiji pametne skupnosti želimo dati ime, ki bo odražalo posebnosti našega okolja. Prosimo vas, da podate svoj predlog (*Polje ni obvezno.*).

Zahvaljujemo se vam za sodelovanje in prispevek pri oblikovanju strategije pametne skupnosti občine Beltinci.

** Vaše osebne podatke bo Občina Beltinci obdelovala v skladu s Splošno uredbo o varstvu osebnih podatkov (GDPR) in nacionalno zakonodajo s področja varstva osebnih podatkov. Vaše osebne podatke bomo obdelovali zgolj toliko časa, kolikor je potrebno za doseg namena, za katerega so bili zbrani, torej do oblikovanja strategije pametne skupnosti.*

Zapeli smo v Domu Janka Škrabana

Za nami je prvi pomladni mesec in prav zares se je predstavil kot pomladni – s prijetnimi temperaturami, lepimi dnevi in tudi virus se je potuhnil!

V začetku meseca smo praznovali dan žena, ob koncu pa materinski praznik. Zaradi prepovedi druženja ni bilo kakšnih posebnih dogodkov, člani MEPZ Andrej Maroša Društva upokoencev Beltinci pa smo vendarle zapeli stanovalcem in zaposlenim v

Domu Janka Škrabana.

Ko smo prihajali na domsko dvorišče, so nas pričakali dobro razpoloženi stanovalci in zaposleni. Med njimi je bil tudi župnik Boris Kučko in naša predsednica, Mira Šömen. Župnik nas je lepo pozdravil in vzpodbudno nagovoril, potem pa nam je prepustil besedo.

Prave priložnosti za vajo ni, pa smo vendarle pripravili krajši program in

zapeli pesmi, ki smo jih že prejšnja leta vadili in so namenjene mamam oziroma ženskam. Tudi vreme nam je bilo naklonjeno – prav prijetno nas je božalo sonce, tako da stanovalci niso zmrzovali, pevci pa smo se razporedili pred vhodom v dom. Upam tudi, da je stanovalcem in zaposlenim naša pesem ogrela srca, dlani pa so si ogreli s ploskanjem in tako tudi nam ogreli srca.

Ob koncu programa smo zapeli še nekaj skupnih pesmi, kakor je navada in se malo – seveda ob spoštovanju pravil NIJZ – na daljavo podružili ob kavi ali čaju, soku in mafinih.

Ker nas je zdaj dosegel že tretji val tega nesrečnega virusa, upam, da bomo vsi skupaj lažje prenašali prepovedi in zapiranja, tudi ob misli na pesem.

*Za MEPZ Andrej Maroša DU Beltinci
Milena Makovec
Beltinci, 26. 03. 2021*

Znanilci pomladi, ki prečistijo naše telo – šparglji

Špargljem pravimo tudi znanilci pomladi, saj se njihova sezona začne v začetku aprila, najbolj pogosto pa so prisotni med prvomajskimi prazniki. So pomladne zelenjave, saj nam po dolgi zimi povrnejo minerale in vitamine, ki jih potrebujemo.

Šparglji ali beluši so zelnate trajnice, katerih sezona se pri nas začne aprila in traja vse do sredine junija. Divji šparglji, ki najbolj uspevajo na kraških travnikih, so zeleni, tanjši od gojenih in imajo močnejši okus. Barva špargljev je odvisna od načina pridelave.

Bogati so z vitamini A, B in C, vsebujejo železo, fosfor, kalcij in druge minerale. So vir eteričnega olja, jantarne kisline in vsebuje veliko folne kisline; 100 gramov špargljev pokrije dnevno potrebo po folni kislini.

Delujejo odlično na zdravje

Šparglji so znani po čistilnem učinku na sečila. Razen tega izboljšujejo prebavo, odpravljajo utrujenost, živčnost.

Vir: Trgovina ZELENA TOČKA

Pomagajo pri slabem vidu, delujejo pomlajevalno, krepijo imunski sistem, preprečujejo zaprtost.

Uporaba in shranjevanje

Šparglje shranjujemo le krajši čas, saj odrezani deli hitro oleseniijo. Odrezane konice špargljev zavijemo v mokro papirnato brisačo, nato pa v papirnati ali plastični vrečki hranimo v hladilniku. Pripravimo jih lahko na najrazličnejše načine. Pred uporabo odstranimo

olesenele dele stebela, saj se ti ne bodo skuhalo. Iz špargljev lahko pripravimo okusne juhe, rižote, slane pite, odlični so tudi vmešani v jajca ali kot priloga k mesu in krompirju. Kuhani so v 5 – 10 minutah, prav toliko časa namreč potrebujejo, da se zmehčajo, tudi če jih kuhamo na pari. Mlade špargljeve poganjke lahko pripravimo tudi za ozimnico tako, da jih vložimo v kisu.

Vir:

<https://vizita.si/zdravje/znanilci-pomladi-ki-precistijo-nase-telo.html>

https://prehana.si/clanek/204-sparglji?gclid=Cj0KCQjwmIuDBhDXARIsAFITC_7EZrdsYGgc1Xappm8dP9A64uQ1-kKQvo97mzUoYP23SjOabrPpxOlaAoYNEALw_wcB

*Društvo prijateljev
agrarne ekonomike
Katja Marič*

Čestitke članom DU Beltinci za 50 in 60 let poroke kar na domačem pragu

V DU Beltinci smo vsako leto pripravljali srečanje jubilarov 80, 90 ali celo 100-letnikov, ki so v tekočem letu praznovali okrogli rojstni dan, ter zlato in bisernoporočencev. Ker tega zaradi epidemije v letu 2020 nismo mogli organizirati, smo jubilate obiskali doma v spremstvu strogih ukrepov NIJZ. Skromen šopek in poročna plaketa ob visokem jubileju je zlato in biserno poročence osrečila na domačem pragu. Ostale jubilate smo s cvetom obdarili ob razdelitvi daril, ki so jih poverjeniki prav tako na hišnih pragovih razdelili vsem članom, ki so stari čez 80 let in mlajšim dolgotrajno bolnim.

Kratek zapis o srečanju

Precej mrzlo je še bilo. Z nadeto masko sva članica upravnega odbora in poverjenica obiskali jubilejni par. Pozvonili sva in na prag domače hiše je stopil jubilar ter presenečen obstal z vprašanjem: »Ja, ka pa je vaj prineslo? Mogouče pobirata že članarino?«

»Samo malo se oblečite in pokličite ženo za kratek klepet,« sva mu povedali. Presenečen je poklical ženo, naj se obleče in pride ven.

»Izrekava vama iskrene čestitke ob vajinem velikem jubileju, 60-letnici skupnega življenja! Še na mnoga zdrava in vesela skupna leta! V kolikor ne bi bilo, kot pač je, bi vaju stisnili in objeli. Tudi srečanje bi priredili kot vsako leto. Zdaj pa je žal tako.«

Solze sreče so napolnile ženin obraz.

»Ob taki pozornosti te stisne pri srcu in spomin te popelje v leta, ko se je to zgodilo, ne dragi? Tudi midva sva v življenju šla skozi veliko preizkušenj in vse sva hvala Bogu premagala. Ni bilo vedno lahko. Vendar če je ljubezen, volja in moč, premagamo vse. Tudi to »kugo« bomo premagali, samo se moramo

*Horvat Franc - Katarina;
60 let poroke*

*Bürgermeister Janez - Magdalena;
50 let poroke*

*Gruškovnjak Martin - Marija;
50 let poroke*

*Mesarič Mihael - Marija;
60 let poroke*

držati toga, ka nam pravijo. Ja, tak je hitro minilo teh 60 let. Praznovala sva skromno in tiho v krogu svojih otrok. » Slavljenec je sklenil naš kratek obisk na hišnem pragu: »Presrečen sem, čeprav sem blizu devetdesetim letom.

Presrečen sem, ka se me je nekdo spomnil v širši skupnosti. Povem vam, rad sem imel društvo upokojencev. Vsa leta sem bil njihov član. Z ženo sva hodila velikokrat na izlete z društvom, zdaj pa več ne moreva. Sva se pa velikokrat pogovarjala in si na tihem želela, da bi z vami praznovala najinih 60 let skupnega življenja.«

»Saj ga tudi bosta. Če bodo razmere v letu 2021 dopuščale, boste jubilarji iz leta 2020 zraven naslednje leto.

Marija Jeneš

PRIPIS:

V letu 2020 so bili zlato poročeni pari, ki niso bili fotografirani, še:

MIKIČ SLAVKO - TEREZIJA; HORVAT ŠTEFAN - MAJDA iz Beltinec

FORJAN MATIJA - MARTA iz Lipovec

Biserno poročen par:

ŠKAFAR ŠTEFAN - ROZALIJA iz Beltinec

Vsem jubilarom izrekamo iskrene čestitke in jim želimo zdravega in veselega sobivanja s svojimi izvoljenci in v društvu upokojencev.

Poročilo o delu Društva upokojencev Beltinci v letu 2020

Udeleženci pohoda z Otoka ljubezni v Ižakovcih, do Ciglarskega naselja v Melincih.

Foto: Jože Kuzma

Leto 2020 bo v naših življenjih zaznamovano kot posebno leto. Žal ne zaradi izjemno uspešnega dela in posebnih dosežkov, temveč zaradi razglasitve epidemije COVID-19. Širitev virusne bolezni je presenetila, nanjo nismo bili pripravljeni. »Nič ni več, kot je bilo in nikoli ne bo,« mi je v začetku 1. vala epidemije rekla naša neumorna prostovoljka. Jaz pa dodajam: Bodimo pozitivni, upajmo na najboljše in verjemimo, da bo bolezen premagana." Vzela je veliko življenj naših članov in povzročila še več zdravstvenih nevšečnosti. Pandemija nas je prikovala na domove, delo v društvu je zastala oziroma bilo zelo okrnjeno glede na aktivnosti in izpolnitev zadanega programa v preteklih letih. Nekaj aktivnosti iz programa dela za leto 2020 pa smo kljub vsemu uspeli izpeljati. Delovale so tiste sekcije, katerih delo je bilo možno organizirati na prostem ob upoštevanju navodil NIJAZ -a .

Večji dosežki na raznih področjih delovanja društva v letu 2020 :

- **Projekt »Starejši za starejše«** je kljub posebnim razmeram ob drugačnih pristopih tekkel celo leto. Prostovoljke so starejše **manj obiskovale, zato pa jih večkrat poklicale; koordinatorka je poročila vestno pošiljala na ZDUS.** Izvedle so tudi obvezno letno izobraževanje.

- Povabljeni smo bili na **Pustovanje seniorjev na Ptuj**, ki smo se ga udeležili skupaj s **TD Beltinci, kjer smo sodelovali s prekmurskim pozvačinom in predstavljali našo kulinariko - cvrtje langašev.**
- Na področju športa **so bili uspešni balinarji: moška in ženska ekipa sta na turnirju Bogračfesta v Lendavi osvojili pokale za 3. mesto,** 23. 9. pa so organizirali prijateljski turnir z DU Lendava v beltinskem športnem parku, kjer so bili gostje boljši.
- **Občinski turnir v kegljanju s kroglo na vrvi za Pokal občine Beltinci je bil izpeljan le med dvema društvoma (DU Beltinci in DU Melinci).**
- Na področju kulture beležimo dva uspeha: MePZ je dal pobudo za dopolnitev imena; tako društvo na kulturnem področju zborovske glasbe zastopa **Mešani pevski zbor Andrej Maroša Društva upokojencev Beltinci. Prvič je bil izveden 4-letni koncert v posneti verziji in predvajan na K3, TV AS in Youtube.**
- 1. 9. 2020 je ribiška sekcija organizirala tekmovanje v športnem ribolovu za pokal DU Beltinci v gramoznici Gradišče. **Sodelovalo je 32 ribičev ekipno in posamezno.**

Na dan 31. 12. 2020 je v društvo včlanjenih **751 članov**, od tega je **277 moških in 474 žensk.** V vzajemni posmrtninski sklad pri ZDUS je **vklučenih 117 članov.** V letu 2020 je v društvo pristopilo **32 novih članov.** **40 jih je izstopilo, umrlo pa je 36 članov.**

Sodelovanje z ZDUS in PPZDU je zelo dobro. 6 naših članov deluje v njihovih organih. V okviru Zveze društev upokojencev Slovenije in Pomurske pokrajinske zveze so bila vsa načrtovana srečanja zaradi večjega števila udeležencev odpovedana.

Na področju kulture je bil najbolj aktiven MePZ. Poleg že zapisanega v uspehih so vadili sedem mesecev, imeli pa so štiri **nastope** (kulturni dan v Dokležovju, ZČ DU, DJŠ, Potrna v Avstriji – Pavlova hiša). Zborovodja je Matija Horvat.

Adventno-božično prepevanje je bilo v digitalni obliki in predvajano na K3.

Igralska dvojica je nastopila na ZČ društva in z ostalimi sodelovala z recitali na koncertu.

Športno – rekreativne sekcije so trenirale, dokler so lahko. Liga v KSKNV ni bila izpeljana do konca, športna srečanja pa so omenjena že v začetku tega zapisa. **Sekcija pohodništva** je od 5 načrtovanih izvedla 4 pohode.

Spremljanje visokih jubilejev članov (80, 90 let), zlatih in bisernih porok je utečena naloga. V letu 2020 je **5 članov praznovalo 90 let, 21 jih je slavilo 80 rojstni dan. 5 parov jubilarntov je praznovalo zlato poroko in 3 pari biserno poroko.** Jubilarntom so poverjenice z darilom predale tudi cvet. Parom smo spominske listine s cvetjem odnesli do praga, nekatere smo smeli tudi fotografirati. V preteklem letu je naša najstarejša članica, 104-letna **Marija Žekš, praznovala visok jubilej v domu starejših brez obiskovalcev, poslali smo ji lahko le čestitko.**

V decembru smo organizirali in izvedli **obdarovanje vseh članov, starih nad 80 let, in mlajših dolgotrajno bolnih. V letu 2020 smo obdarili 183 članov.** Z obiski izkažemo pozornost vsem, ki so toliko stari ali so bolni in sami ne morejo na prireditve, pa kljub vsemu ostajajo naši zvesti člani.

Skupno druženje je bilo le eno, in sicer letni zbor članov, 29. 2. 2020, v »Oštariji Kovač« na Melincih.

Izletov in letovanja v hotelu Delfin v Izoli ni bilo možno organizirati.

Zeliščarsko - vrtnarska sekcija je dobrodošla popestritev programa društva. Preteklo leto je bilo tudi zanje drugačno; članice so se lahko dobile manjkrat kot običajno. Pomemben dogodek je bil 21. 9., ko je bil dan odprtih vrat ZRIRAP in smo se ga udeležile v velikem številu, sodelovale pa smo tudi v diskusiji.

Ročnodelska sekcija se je v preteklem letu sestala le nekajkrat v januarju in februarju. Dogovorili so se za tehniko obšivanja na brisače in kuhinjske krpe. Epidemija je preprečila srečanja ostala srečanja, delale so lahko le doma - individualno.

Aktivnosti v društvenih prostorih so potekale po ustaljenem urniku,

torej vsak **ponedeljek od 9. - 11. ure v pisarni** za člane, poverjenike. Člani predsedstva smo se menjavali, po telefonu smo bili vedno dosegljivi. Vsi zahtevki VPS, dopisi, pošta in vse ostalo je potekalo nemoteno, največ od doma. Tudi **projekt je bil voden na daljavo**, v pisarno sem prihajala sama in vnašala podatke, ki so jih prostovoljke puščale v nabiralniku. Sestanke UO, s poverjenicami, komisije, NO... sklicujemo z vabili. **V začetku leta smo izvedli vse načrtovano**, v juliju sejo UO, decembra pa dopisno sejo.

Ostale naloge:

- **Sodelovanje z občino in županom je bilo zelo dobro.** Kandidirali smo na javnem razpisu in prejeli dotacijo, za kar smo zelo hvaležni. Župan in direktor občinske uprave sta nas prišla pozdravit in nagovorit na turnirju KSKNV ob občinskem prazniku. Drugih prireditev, kamor bi vabili tudi župana, nismo imeli. Sem pa ob koncu leta oz. že v letu 2021 po e-pošti okvirno poročala, kaj smo v "covid letu" letu v društvu počeli.
- **KS Beltinci ima javni razpis za sofinanciranje društev.** Kandidirali smo in prejeli dotacijo, za kar se Svetu KS Beltinci in njeni predsednici še posebej zahvaljujemo.

- **Vsa druga utečena sodelovanja z ostalimi društvi v letu 2020 niso bila izvedljiva.**

Spoštovani člani, drage članice, vsi občani, predvsem še starejši!

V teh časih je to edini način, da vam poročamo o našem delu in vsaj preko pisane besede ohranimo stike. Zahvaljujem se vsem ožjim sodelavcem, članom organov, prostovoljkam, poverjenicam, vodjem sekcij in članom, ki naše delo podpirate. Ni bilo lahko, a smo skupaj zmogli! Ko se ozremo na prehojeno pot, smo lahko vseeno zadovoljni z opravljenim delom. »Kjer je volja, je tudi pot,« sem nekje prebrala.

Članstvu se zahvaljujem za razumevanje, za vztrajanje na društveni poti. Hvala tistim, ki ste v letu 2021 stopili v naše vrste, saj beležimo velik osip članov. Vrata društva upokojencev so vedno odprta, sleherni pa ima pravico odločiti se zase.

Pazimo nase in ostanimo zdravi!

**Predsednica DU Beltinci,
Mira Šomen**

Vestičke iz KO ZZB Beltinci

Čeprav nam čas korone ni naklonjen, smo člani našega združenja kljub temu izvedli letni občni zbor (seveda po predpisih NIJZ). Zbrali smo se v prostorih Kulturnega doma Beltinci 8. 3. 2021 ob 10. uri.

Naši mladi člani so nam pripravili prijetno presenečenje in nam podarili lepe platnene obrazne maske z rdečo zvezdo in našim zaščitnim znakom, rdečim nageljnomo.

Na zboru članov smo sprejeli vsa poročila o delovanju v letu 2020 in prišli do zaključka, da smo sicer v okrnjeni obliki, pa vendarle, izvedli skoraj ves predvideni program dela. Izostal je le Večer domoljubnih pesmi, katerega izvajamo vedno na predvečer dneva upora, to je 27. aprila.

Polaganje venca v Dokležovju

Prav tako smo že začeli izvajati program dela za leto 2021. Tako smo v ponedeljek, 5. 4. 2021, ob 12. uri

skupaj s predstavniki Veleposlaništva ruske federacije ter članicami in člani Območnega združenja za vrednote NOB M. Sobota, pri železniškem mostu v Dokležovju položili cvetje in venec ob spominski plošči padlim ruskim vojakom. Letošnje slovesnosti se je udeležil vojaški ataše pri Veleposlaništvu ruske federacije v Sloveniji, Aleksander Mališev, in njegov namestnik, ki se je zahvalil za ohranjanje spomina na padle vojake in za prijateljstvo ter prijetno druženje. Tudi sami so bili zaradi epidemije omejeni s številom pri tokratnem obisku, imeli pa smo lep topel pomladni dan, ki nam bo ostal v prijetnem spominu.

Zapisala: Lizika Zdravec

Za 125 - krat darovano kri je Franc Mlinarič iz Lipovec prejel biserno plaketo

Pravijo, da še tako majhno dejanje šteje, če je narejeno z ljubeznijo in s srcem. Sicer pa tisto, kar je nevidno in skrito očem, gre po navadi mimo nas in ne pritegne tolikšne pozornosti kot nekatere manj pomembne stvari. Ljudje vidimo in gledamo na stvari različno, kar je tudi prav, vendar pa moramo svoja ravnanja usmerjati v skupno dobro.

Malo je ljudi, kot je naš sokrajan Franc

Mlinarič, ki se je že kot mlad fant odločil, da postane krvodajalec in na tej poti vztraja še danes. V začetku leta 2021 je že 125-krat iztegnil svojo roko in daroval kri ter na ta način marsikatero žalostno zgodbo spremenil v srečno. Za to plemenito dejanje je prejel **biserno plaketo**, ki je našla mesto med vsemi ostalimi priznanji in plaketami, ki se prav tako nanašajo na njegovo darovanje krvi. Čestitke!

Cenjeni Franc Mlinarič, nate smo zelo ponosni vsi, ki se zavedamo tvojega poslanstva. Zahvaljujemo se ti za tvoje humano in nesebično »dajanje samega sebe« pri zagotavljanju preskrbe s krvjo, ki je tako potrebna za nemoteno delovanje našega zdravstva in za ohranjanje življenj. Spoznala sem, da lahko krvodajalstvo postane tudi družinska tradicija. Med nami živijo tudi solidarni in pogumni ljudje, ki v trenutkih, ko je potrebno pomagati sočloveku, nikoli ne rečejo ne.

Vemo, da do danes še nihče ni razvil nadomestka za človeško kri. Naša kri je tako nenadomestljivo zdravilo, za potrebe po tej nujni življenjski tekočini pa skrbijo krvodajalke in krvodajalci. V Sloveniji potrebujemo od 300 do 350 krvodajalcev dnevno. Ljudje darujejo kri, da bi s tem rešili življenje nekoga, ki je ogroženo.

Omeniti moram, da sta v začetku leta 2021 prvič darovala kri Ana in Luka Vegič iz Krajevne skupnosti Lipovci. S to svojo pozitivno izkušnjo sedaj motivirata tudi druge iz naše vasi, da bi jima sledili pri tem plemenitem poslanstvu. Hvala, da tudi na tak način gradita boljši svet.

Še tako velike besede ne morejo nadomestiti dejanj, zato preprosto hvala vsem, ki darujete kri.

*Za KORK Lipovci,
Marica Vučko*

»Nalezimo se dobrih navad – cepimo se!«

Epidemija covid-19 je povzročila eno največjih kriz v zadnjem stoletju, ki je korenito spremenila naša življenja. Učinkovita cepiva so v tem trenutku edino realno upanje, da se epidemija ne bo ponovila tudi v naslednji hladni sezoni.

Najboljša zaščita je cepljenje

K preprečevanju širjenja virusa lahko pomembno prispeva vsak od nas. Pri tem je najpomembnejše, da upoštevamo priporočena zaščitna ravnanja: vzdržujemo medosebno razdaljo vsaj 2 metra, pravilno nosimo masko, skrbimo za higieno rok, zmanjšamo medosebne stike z drugimi in v primeru bolezni ostanemo doma. Najučinkovitejši ukrep za zaščito našega zdravja in zdravja naših bližnjih pa je cepljenje, ki predstavlja najboljšo zaščito pred boleznijo ter težavami, tveganji in posledicami, ki jih prinaša covid-19.

Okuži se lahko vsakdo od nas

Z novim koronavirusom se lahko okuži vsak, tako starejši kot mlajši, izkušnje pa kažejo, da imajo težji potek bolezni

starejše osebe in osebe s kroničnimi obolenji (kot so kronične bolezni dihal, sladkorna bolezen, srčno-žilne bolezni, rak ipd.). Med skupinami, ki jim Svetovna zdravstvena organizacija in Centri za nadzor bolezni še posebej priporočajo cepljenje, so zato tudi kronični bolniki in starejši od 60 let, ki predstavljajo več kot 30 odstotkov vseh okuženih v Sloveniji.

Varnost in učinkovitost cepiv

Skrb glede varnosti in učinkovitosti cepiv je odveč. Vsa cepiva morajo namreč skozi enake, točno določene postopke testiranja in ocenjevanja, kjer se preverja njihova učinkovitost in varnost. Cepiva proti covidu-19 so bila preizkušena v kliničnih testiranjih, v katerih je sodelovalo več deset tisoč ljudi in čeprav bila časovnica strnjena, se je upoštevalo vse pomembne vmesne korake.

Zaščitimo sebe in druge

Odločitev za cepljenje proti covidu-19 je vsekakor v rokah vsakega posameznika, odgovornost do drugih pa je v rokah nas vseh. Ne pozabimo, da

je cepljenje proti covidu-19 tudi izkaz odgovornosti do tistih, ki so krhkega zdravja in podvrženi resnim zapletom. Ko bomo na vrsti, se torej cepimo. S tem namreč izkazujemo skrb zase in za vse okoli nas.

Pomembno je namreč, da za uspešno obvladovanje epidemije stopimo skupaj.

Zato se čim prej nalezimo dobrih navad in se cepimo v čim večjem številu.

Dodatne informacije o cepivih in cepljenju lahko najdete tudi na posebni spletni strani Nacionalnega inštituta za zdravje: www.cepimose.si.

Društvo za zaščito živali Pomurja

Novice - pomlad 2021

Pomlad – nova sezona tudi za zajedavce

Kot že samo ime pove, je **zajedavec vrsta organizma, ki zajeda svojega gostitelja**, torej žival. Poznamo notranje in zunanje zajedavce, odvisno od tega, ali se naselijo na koži ali v notranjosti organov. Oboje je potrebno redno odstranjevati, sicer so lahko za živali tudi smrtno nevarne.

Kateri so najpogostejši zajedavci?

Klopi

So še posebej nevarni, ker lahko prenašajo bolezni enako kot pri ljudeh. Nevarni so predvsem za starejše in manjše živali, ki so bolj občutljive in manj odporne za bolezni. Če je klopotov veliko, postanejo živali slabokrvne.

Ukrepi: ampule, ovratnice, šamponi, spreji, praški, sprotno odstranjevanje

Bolhe in uši

So zelo nadležne, saj živali neprestano grizejo, zaradi srbenja pa lahko živali postanejo razdražene. So tudi zelo trdovratne in jih je težko odstraniti, še posebej, če se naselijo v oblazinjeno pohištvo. Bolhe živalim prinašajo tudi gliste.

Ukrep: ampule, ovratnice, šamponi, spreji, praški, čiščenje prostora

Gliste in trakulja

Naselijo se v črevesju, vidimpa jih lahko v iztrebkih ali na ritnici. Živali so pogosto zelo suhe in v slabem stanju, njihov trebuh pa je napihnjen. Pogoste so pri mladičih, ki zaradi tega tudi poginejo. Okuži se lahko tudi človek, največkrat otroci.

Ukrep: tableta proti notranjim zajedavcem, doziramo 2x v razmiku 14 dni

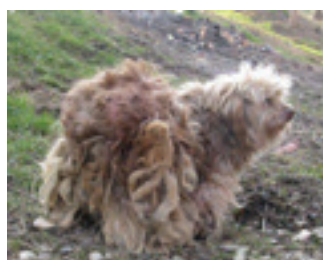
Garje

Prepoznamo jih po črni oblogi, ki se živalim nabere v ušesih in po izgubljanju dlake po telesu, koža pa je nagrbančena. Za živali so garje srbeče in zelo boleče. Napadena žival lahko tudi ogluši ali pogine v velikih mukah. Garje so pogoste predvsem pri mačkah.

Ukrep: posebne ampule, injekcije pri veterinarju

Kako najenostavneje odstranimo zajedavce?

Najpogosteje se uporabljajo **ampule in kvalitetne ovratnice**, ki so najbolj učinkovite in za uporabo najenostavnejše. Ampule nanesejo živalim na vrat, da si tekočine ne polizejo, ta pa se razleze po telesu. **Poskrbimo tudi za dlako**, ki se predvsem pri dolgodelakih živalih rada zavozla, koža spodaj pa se vname, kar je za živali zelo boleče.

Muc Dolfi z garjami in po ozdravitvi ter psička Kimi z zavozlano dlako in vneto kožo - pred in po striženju, ko je postala Omica.

Kaj narediti, če... najdemo žival?

Obrnemo se na **zavetišče za živali (v Pomurju je to Mala hiša)** ali **najbližjo veterinarsko postajo**: **najditelj živali mora prijaviti v roku 24 ur.**

Pogrešate žival?

- **Pokličete** v najbližje zavetišče in veterinarske postaje,
- oddajte **oglas na lokalne radijske postaje, časopise, družabna omrežja** (pišite tudi na našo FB stran, da objavo delimo naprej),
- naredite **letake s fotografijo in opisom živali** in jih nalepite na območju, kjer je žival pogrešana,
- če pogrešate **mačko, pomislite, kam ste šli nazadnje z avtomobilom in ali je bil kdo pri vas** - mogoče se je skrila pod pokrov motorja. Veliko mačk se na ta način odpelje v neznano okolje.

Opazimo mučenje živali?

Mučenje in zanemarjanje živali sta kaznivi dejanji in **vsak občan je mučenje živali po zakonu dolžan prijaviti!** *Žival v stiski si sama ne more pomagati, njeno življenje/trpljenje je odvisno od nas.*

Pristojnosti ukrepanja ima inšpekcija Uprave za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, krajše UVHVVR (prej VURS), zato je najbolje, da se obrnete direktno na njih. V naši regiji je to:

OU MURSKA SOBOTA, Kocljeva 10, 9000 MURSKA SOBOTA
Kontakt: (02) 521 43 40, e-naslov: OUMurskaSobota.UVHVVR@gov.si

Poskrbimo za sterilizacijo/kastracijo

Sterilizacija in kastracija sta operativna posega, ki ju opravi veterinar. Namen je **preprečiti nezaželeno razmnoževanje**, ki vodi v nezaželena legla mladičev, kar je tudi dolžnost skrbnikov.

Prednosti posega: Sterilizacija in kastracija psa ali mačke sta **pomembni za zdravje živali, pozitivno vplivata na vedenje živali**, predvsem pa **preprečujeta nepotrebno trpljenje**.

- Ni več problema, kam z mladiči, saj za vse živali ni dovolj domov.
- Prepreči ali zmanjša se tveganje za bolezni (rak, spolno prenosljive bolezni).
- Manj je potepanja in pobegov, manj povoženih živali.
- Take živali so po posegu bolj umirjene in vodljive, bolj dovezetne za vzgojo, ma je markiranja in drugih neželenih vedenj.
- Mačke še zmeraj lovijo mi.

Pomoč: Če se vaše mačke ne pustijo prijeti, nas pokličite na 070/879-212.

Če vam strošek sterilizacije/kastracije predstavlja preveliko finančno breme, **nas pokličite in skupaj bomo našli rešitev.**

Od skrbnikov mačk velikokrat slišimo, da bodo že našli nekoga, ki bo imel mladiče. Mogoče. A potem tisti spet delijo mladiče dalje, lahko tudi takim, ki z njimi ne bodo ravnali lepo (nekateri mladiče ubijajo ali jih odvržejo). Dokler ostaja problem zavrženih in ubitih mladičev, je potrebno preprečiti neželeno razmnoževanje. **Bodite vi tisti ODGOVORNI in sterilizirajte/kastrirajte svoje živali!**

Vezilje KUD Lipovci praznujejo 10 let svojega delovanja

Epidemija je v zadnjem letu spremenila svet, družbo in ljudi. Maska, razdalja, razkuževanje, virus, bolezen, cepivo, smrt so besede, ki že eno leto krojijo naš vsakdan. Vse ustanove so v skrbi za zaježitev širjenja novega koronavirusa lansko jesen zaprle svoja vrata, mnoge pa so preselile svoje dejavnosti v virtualno okolje. Potreba ljudi po kulturi pa ni usahnila, verjetno nam je pomagala, da smo ostali, povedano v narekovajih, normalni.

Tudi v KUD Lipovci smo odgovorili na te potrebe in se odločili, da naše glavne aktivnosti posnamemo in ponudimo za ogled na spletu. Tako smo praznovali 40 let delovanja Moškega pevskega zbora Lipovci z virtualnim koncertom, v februarju smo organizirali virtualni Kulturni vikend Lipovci 2021, v marcu pa posneli prireditev ob dnevu žena, ki smo jo posneli v vaškem domu Lipovci in lokacijah po vasi Lipovci. Vse prireditve so na ogled na spletni strani KS Lipovci: www.lipovci.si in FB strani Nouva lipouvska pout.

Če bi zdravstvene razmere dopuščale, bi se v soboto pred cvetno nedeljo srečali v vaškem domu Lipovci, ki je v zadnjih letih vedno postal prava umetniška galerija. Za to so poskrbele vezilje, ki delujejo v okviru KUD Lipovci in v letu 2021 praznujejo 10 let svojega delovanja. Vsaka razstava, letos virtualna, je bogato dopolnilo kulturnega utripa Krajevne skupnosti Lipovci, upam si reči tudi občine Beltinci in pomurske regije. Vezilje nam tako obogatijo čas pred največjim krščanskim praznikom, veliko nočjo. Pri svojem delu imajo veliko moralno in tehnično podporo svojih domačih.

Fotografija je nastala v času pred epidemijo.

Sekcija vezilje šteje 13 članic, njihova vodja je Marija Stanko, članice pa so: Cvetka Jakob, Marija Jeneš, Marija Lebar, Marija Sreš, Marija Maučec, Marija Kavaš, Bernarda Žižek, Tatjana Olga Forjan, Majda Smodiš, Anica Šarkanj, Silva Žalig in Katarina Tkalec.

Samo vezilje vedo, koliko časa, truda, volje in potrpljenja je potrebnega, da se rodi najprej ideja, potem pa, da dozori odločitev za en vbod, en motiv, en izdelek. Vsaka razstava do zdaj je bila nekaj posebnega. Tudi ta virtualna je. Kdor si bo vzel čas za ogled, verjamem, da bo obogaten z lepoto in umetnostjo. Sama sem vedno znova presenečena nad sposobnostjo spretnih prstov in domišljijo vezilj, ki zares ne pozna meja. Delo pridnih rok, motivi, ki jih vezilje obudijo iz preteklosti in jim dodajo pridih sodobnega časa, predstavljajo dediščino sedanjim in prihodnjim generacijam. Tudi sama čutim globoko spoštovanje in občudovanje do njihovega dela.

Vsak, ki nekaj dela in ustvarja, je vesel, če njegovo delo opazi tudi okolica. Vedno smo bili veseli vsakega obiska v vaškem domu, zato naj velja tudi moje vabilo, tokrat vsem spletnim obiskovalcem. Pokažite to razstavo tudi svojim prijateljem in znancem.

Virtualna prireditev ob obletnici je na ogled na spletni strani KS Lipovci: www.lipovci.si in FB strani Nouva lipouvska pout ter na povezavi:

https://drive.google.com/file/d/1d-wampwujdimcgaj5mlzk_s9ob53f88r/view?usp=sharing

V imenu vseh članov Kulturno-umetniškega društva Lipovci se veziljam zahvaljujem za ves trud in iskreno čestitam za 10. obletnico delovanja. Vsi skupaj se veselimo razstave naslednje leto v vaškem domu Lipovci. Upam, da v živo.

Cvetka Rengeo,
predsednica KUD Lipovci

Dvoransko prvenstvo Slovenije v atletiki 2021

Olimpijski center v Češči vasi pri Novem mestu

Letošnje državno prvenstvo Slovenije v atletiki je potekalo po prirejenem programu in s strogimi protiepidemiološkimi ukrepi in navodili NIJZ.

Atletska zveza Slovenije je najprej razpisala le člansko, v katerem so lahko sodelovale vse starostne kategorije,

vključno z letnikom 2006 in starejšimi. Najprej sta bili dve kvalifikacijski tekmi in finalna tekma, na kateri smo dobili državne prvakinja in prvake v posameznih disciplinah.

Našo občino je tudi letos zastopal član Atletskega kluba Pomurje Maj Janža. Maj letos prvič nastopa v kategoriji starejših mladincev (letniki 2002 in 2003).

Prva kvalifikacijska tekma je bila v soboto, 30. januarja. Maj je tekkel na razdalji 200 m in s časom 22.34 sekund osvojil tretje mesto in dosegel absolutni osebni rekord. Na dvoranski lestvici AZS najboljših rezultatov za leto 2021 v 200-metrski razdalji je na **desetem** mestu, v kategoriji starejših mladincev pa je **tretji**.

Maj, Zala in Klara na hribu, kjer se kujejo medalje, Foto: Janez Koren

Druga kvalifikacijska tekma je bila v soboto, 6. februarja. Maj je nastopil na 400 m. Osvojil je drugo mesto in s časom 49.01 sekund postavil absolutni osebni rekord.

Finalno tekmovanje za naslove državnih prvakov in medalje je bilo v soboto, 13. februarja. Maj je nastopil v teku na 400 m in s časom 49.19 sekund osvojil četrto mesto. Državni prvak je v odsotnosti nekaterih najboljših postal Gregor Grahovac (2000 l.r.) s časom 47.69 sekund.

Maj je na dvoranski lestvici AZS za leto 2021 v disciplini 400 m na **osmem** mestu, absolutno in za stotinko **drugi** pa je v kategoriji starejših mladincev.

Pozneje so se v AZS odločili, da se izpelje še posamično državno prvenstvo v kategorijah starejši in mlajši mladinci.

Starejši mladinci so tekmovali v soboto, 6. marca. Kljub temu, da je bil že izven tekmovalnega ritma, začel pa je tudi z osnovnimi pripravami na letno sezono, je Maj nastopil v panogi teka na 400 m in s časom 49.35 sekund osvojil **drugo mesto in srebrno medaljo**. Zmagal je odlični mladi atlet Matic Ian Guček, član celjskega Kladivarja. Njegova specialnost je disciplina 400 m ovire. V letu 2020 je v tej disciplini dosegel najboljši čas v Evropi med mlajšimi mladinci.

Mlajši mladinci in mladinke so tekmovali v soboto, 13. marca. Pravico do nastopa so imeli tudi mlajši pionirji U16. Na 200 m je nastopila tudi Majeve sestra Klara. S časom 26.57 sekund je osvojila četrto mesto in dvoranski osebni rekord. Zmagala je članica Štajerske iz Maribora, Karolina Zbičajnik, s časom 25.53 sekund. Med pionirkami U16 je bila Klara najhitrejša, žal pa so zaradi poenotene kategorije mlajši atleti ostali brez odličij.

Maj in Klara pridno trenirata, seveda upoštevajoč vse predpisane protiepidemijske ukrepe. Velik Majev cilj je doseči norme za letošnje evropsko prvenstvo starejših mladincev v Tallinnu (Estonija). Ta je za 400 m 48.20 sekund.

Klara pa želi že letos obleči dres državne reprezentance v morebitnem peteroboju reprezentanc za pionirje U16.

Atletski klub Pomurje je v soboto, 27. marca 2021, izpeljal Državno prvenstvo v krosu. Vsem občanom občine Beltinci, ki so kakorkoli pripomogli k zelo uspešni organizaciji, se AK Pomurje iskreno zahvaljuje.

Janez Koren

Branje in knjiga

*Zato se kdaj vračamo v kraje,
kjer je naš stari svet
in kjer lahko govorimo o sreči
brez besed.*

Branko Šömen

Za uvod sem si izposodila verz našega rojaka, pesnika in pisatelja Branka Šömena. Vsako sredo se nam na radiu Murski val oglašča iz Zagreba, kjer preživlja svojo jesen življenja. Z veselimi in manj veselimi vestmi nam sporoča, kaj se dogaja v hrvaški prestolnici in po vsej „Lepi naši“. Tako se z nami, poslušalci, povrne v kraj svoje mladosti, v rodno Prekmurje, ki ga ima neizmerno rad in ga pravzaprav ni nikoli zapustil. Sama se ga spomnim iz časa, ko sem bila dijakinja Učiteljišča. Velikokrat

se nam je kot študent predstavil v dramskem krožku, kjer smo skupaj s prof. Hradilom pripravljali program za šolske proslave. Pozneje sem ga srečala kot scenarista in pomočnika režiserja Franceta Štiglicca, ko so v naši pokrajini ob Muri snemali film Strici so mi povedali. Člani našega KUD Dokležovje smo sodelovali kot statisti. V zadnjem poročanju za Murski val nam je zaupal, da o datumu svojega rojstva ni nikoli rad govoril. Praznuje ga namreč 1. aprila, zato ga ljudje niso jemali resno - mislili so, da gre za prvoaprilsko šalo.

In zakaj pišem o tem? V mesecu aprilu se spominjamo veliko obletic: mednarodnega dneva mladinske književnosti kot spomina na velikega pravljicarja H. C. Andersena,

mednarodnega dneva poezije, letošnje leto pa je posvečeno tudi 140-letnici smrti pisatelja Josipa Jurčiča. Tako imamo kar nekaj razlogov, da vzamemo v roke knjigo in z njo odvrnemo črnoglede misli, ki se nam porajajo v teh „čudnih časih“. Knjige me spremljajo že od otroštva, so del mojega življenja. Poezija in proza se vedno prepletata. Hvaležna sem vsem ustvarjalcem, saj mi njihove besede pobožajo dušo in srce.

Pokrajina ob reki Muri nam je dala kar nekaj pomembnih pesnikov in pisateljev, ki so prerasli naše panonske okvirje. Prav gotovo je med njimi najbolj znan Feri Lainšček, letošnji prejemnik Prešernove nagrade, pa prezgodaj umrli pesnik Jože Olaj in

Štorklje vedo, kje je njihov domači kraj. Vsako leto odletijo v daljno Afriko in se zopet vrnejo v rodno Prekmurje.

(Vir - avtor: spletna stran

<https://revijazarja.si/clanek/zgodbe/56dec175ae69a/spomladi-se-v-nase-kraje-vraca-jo-storklje>)

Milan Vincetič, lani preminula Karolina Kolmanič ... Seveda ne smemo pozabiti domačina Vlada Kreslina - pevca, pesnika in Ježkovega nagrajenca.

Kdor bere, si vedno znova prižiga svetel plamenček v srcu. Naj knjige postanejo naše zveste sopotnice in spremljevalke. Sir Thomas Browne je

zapisal: „Življenje je čisti plamen, zato živimo od nevidnega sonca v sebi.“ Zaključujem z besedami Branka Šomna in njegovimi Štorkljami:

*V življenju je malo enakih cest,
malo takih topolov kot naši,
malokje taka tožeča bolest,
prepasana s sezonskimi časi.*

*Na svetu je malo takih streh,
nad katerimi gnezdijo štorklje
in odletijo v odlisanih dneh
s črnimi krili čez morje,
ko pa pride pomlad med vasi,
ko v ogradih češnje vzcvetijo,
prek vseh križem razpetih poti,
v kraje domače spet priletijo.*

*V življenju je malo takih krajev,
malo štorkelj, ki se vračajo vanje
in v gnezdih razpredajo sanje
mladih ljudi in mesecev majev.*

Marija Zver

Predsednica DPM Dokležovje

Selanska rotunda

Upehani popotnik v prijazni dolinici pod hitečo cesto ugleda valjasto oblikovan sakralni spomenik. Z desnico si obrise prepoteno lice, z levico si popravi viseči nahrbtnik ter se z zadovoljnim nasmeškom spusti po pobočju proti izrednemu arhitekturnemu spomeniku. V neposredni bližini raste čudovita košata lipa, ki meče bogato senco po okolici. Pod njo se usede popotnik in se odloči malce spočiti, preden bo raziskal zgodovino rotunde. Nasloni glavo na mogočno deblo lipe, se zazre v njeno krošnjo in božajoči veter mu s šelestenjem listja zasanjano zapoje uspavanko...

Tratratra, tratratratraaaaa...Vojaško trobilo je jedko presekalo tišino in prvih tisoč pešakov se je zagnalo v širini frontne črte proti sovražniku. Pisani turbani so se zamajali in tudi ti so se pognali proti prihajajočim. V času turških vpadov, ki so trdovratno želeli do Dunaja in zavzeti našo in druge dežele, je na območju med Motvarjevci in Kobiljem, na ravni čudovito rodni

zemlji, odmevala krvava bitka. Kriki, udarci različnega orožja, palic, gnojnih vil, sekir, kos, kolov sabelj damaščank, kijev in svetlečih kopij in rezil. Nato so napadli vojaki na konjih z obeh strani. Kriki, stokanje in molitev k vsem bogovom je odmevala v ozračju. Krčevito so se bojevali domačini za svoj kos zemlje, za dom in mir v njem. Še bolj okrutno so se topli zavojevalci, ki so imeli pred sabo en sam cilj: podjarmiti deželo in priti do Dunaja. Kri je lila v potokih, gnojila je rodovitno prst in obarvala Motvarjevski in Kobiljski potok, ki sta del te barve odnesla v Bukovniško jezero in še mnogo dlje. Ko so zamirali še zadnji sončni žarki nad goričkimi bregovi, je še vedno odmevalo ječanje, jok ter prošnje za življenje. Ni bilo niti zmagovalca niti porazenca, ko je smrt pokosila toliko življenj. Peščica utrujenih krvavečih in v duši popolnoma izgubljenih ljudi si je utirala pot skozi gabrov in hrastov gozd. Po nežnih vzpetinah so z mnogo truda, podpiraje dva hudo ranjena tovariša,

našli jasico in se potihoma utaborili. Zatočišče jim je nudil gost listnati gozd, trdna tla pa okrogel kamen čudne osmerokotne oblike, ki je spominjal na pogansko svetišče.

Grozljivo temno nebo in luna, ki je izza oblakov opazovala grozljivo razdejanje in trenutek, ko so preživeli iskali in odnašali svoje mrtve.

Nekaj kilometrov vstran izgubljeni tujci, ki so rešili svoja gola življenja in so na tujih tleh v tujih logeh, kdo ve kje...

Slika za sliko se je spreminjala in preskakovala leta in stoletja, ko so se vnuki prejšnjih zavojevalcev spet vračali z istimi pohlepni željami. Pisani turbani so jim krasili glave. Visoki turški paša si je dal postaviti najlepši in največji šotor prav na mestu, kjer je imel šotor njegov praded. S topografsko natančnostjo mu je orisal področja prejšnjih bitk. Sedaj bi moralo uspjeti!

Spet je srdito žvenketalo orožje, krvaveli in umirali so oboji, Turki in domačini. Z istimi cilji in iz istih nagibov, kakor pred stoletjem in pol. In zopet so se po motvarjevskih, kobiljskih in selanskih gozdovih skrivali in potikali izgubljeni preživeli in ranjeni tujci in odkrivali čudesa naše dežele, nato pa umirali ali izginjali kdo ve kje...

Temelji romanske rotunde so dobivali nadgradnjo v vseh dobah in oblikah, s pridihom vsakega zavojevalca lastnika in zgodovinskega obdobja posebej. Svoje so dodali templarji in križarji ter umetniki mimohodci. Vsi so v njo polagali svoje sledove, upe, želje in prošnje, vsak v svojem jeziku ter k svojemu bogu...

Minili so turški vpadi, ljudje so znova preorali bojišče in posejali zlato pšenico. Menjavali so se letni časi in kulturna ter verska prepričanja. Prihajali so novi rodovi, nove vojne in novi viharji.

Še dandanes znajo ljudje povedati, da ob posebnih nočeh na frontnem področju med Kobiljem in Motvarjevci,

kjer danes teče ravna cesta, na tisti veliki ravnici zagorijo plameni turškega zlata in turških duš, ki blodijo v tuji deželi. Tudi ob selanski rotundi in v okoliških gozdovih blodijo tuje duše, ki iščejo pot domov.

Kakor svetlikajoči oranžno rumeni plameni svetijo in se iščejo še danes. Temu stari ljudje rečejo, da gori turško zlato in se iščejo tuje duše. Prav zares pa drži, da na mestu in okolici rotunde izžareva posebno mila energija, ki dobrodejno in osrečujoče vpliva na obiskovalca...

Nežno ptičje žvrgolenje v vrhovih lipe je predramilo popotnika. Nekaj trenutkov ni vedel, kje se nahaja. Usede se in z začudenjem ogleduje okolico. Ko uzre rotundo, se z začudenjem zazre vanjo in se vpraša:

»Ali sem tvojo zgodovino v sanjah izsanjal ali jo šele zares želim raziskati?«

Napisala:
Irena Šrajner

Selo

(Irena Šrajner)

*Kakor pobegli piščančki tičijo
ob hribčke naslonjene
prijazne domačije
vasice Selo.
Selo na Goričkem,
kodrastem hribovju
goričkega naravnega parka,
bogatijo lepi vinogradi,
sadjarstva ter čudoviti
biser preteklosti:
romanska rotunda.*

*Skrita leži v dolinici
pod pobočjem,
kjer hiti cesta,
v spokojnem gaju
med šumečimi gozdovi,
ki šelestijo in pojejo svojo večno
pesem...*

*Tukaj živijo plemeniti ljudje
veselega, dobrohotnega srca,
širokega, prijaznega nasmeha
in toplega pogleda.
Taki so vsi prebivalci naselij -
veseli in dobri ljudje,
kajti prihajajo iz Sela.*

Varujmo okolje

*Pojte, pojte, drobne ptice,
preženite vse meglice,
da bo sijalo sončece
na moje drobno srčece.*

Slovenska ljudska

Ob pisanju prispevka se pomlad že prebujala v vsej svoji lepoti. Vsako jutro se lahko prebudimo v mavrični spekter barv in čudovitih glasov prvih znanilcev pomladi, ki že komaj čakajo, da se srečamo z njimi. Ptičje petje nas popelje v nov dan, vsako drobno bitje okrog nas se veseli radosti življenja. Narava zeleni in brsti, nekatere ptice pa si pridno spletajo gnezda.

V naše Dokležovje so se že vrnile štorcklje. Gnezdiijo na drogu, ki so jim ga domačini ljubeznivo postavili takrat, ko so morali porušiti staro dotrajano hišo, kjer so na dimniku štorcklje domovale že dolgo vrsto let. V začetku smo vsi

krajani s strahom pogledovali, kaj se bo zgodilo, ter se spraševali, če se bodo naselile na njem. Naš strah je bil odveč, saj so sprejele novo gnezdo in ga okronale z naraščajem. Tudi letos se je najprej vrnil samec, se razgledal po okolici, ugotovil, da je gnezdo še močno ter začel z njegovim urejanjem. Čez nekaj dni je priletela samica. Štrk in štorcklja nam znova sporočata, da nobena pot ni tako nevarna, da je ne bi mogli premagati, hkrati pa nas pozivata in opozarjata, da v naravi ni nič samo po sebi umevno, če se dovolj ne zavedamo odgovornosti in skrbi zanjo. Slednjega nas učijo vsa živa bitja, s katerimi živimo v simbiozi. Žal se ljudje, ki naj bi bili razumska bitja, tega premalo zavedamo. Leonardo da Vinci je že nekdanj zapisal: „Narava nikoli ne krši svojih zakonov.“ Razmišljanje o tem, kako ravnamo z naravo, z našim okoljem, bi moralo postati stalnica in

način življenja vsakega izmed nas.

Premalo se zavedamo, da imamo samo eno ZEMLJO, ki nam je bila podarjena, zato jo moramo čuvati in ohranjati za naše potomce. Zaveza vseh nas je, da ravnamo preudarno in odgovorno z vsemi naravnimi viri. Tako v svetovnem merilu kot tudi v naši državi se veliko pogovarjamo o vsem tem, vendar zgolj pogovor ni dovolj - pomembna so dejanja. Brez prave okoljevarstvene kulture vsakega posameznika, državljana in prebivalca našega planeta ne bomo dosegli zelenega cilja. Prav je, da vsak dan storimo neko majhno dobro dejanje, ki nas bo vodilo v boljši jutri (pravilno ločevanje odpadkov, zapiranje vodovodnih pip, ugašanje luči, uporaba lastne nakupovalne vrečke iz blaga, pridelava zelenjave in sadja na lastnem vrtu, kupovanje lokalne hrane, ponovna uporaba oblačil ...). Začnimo takoj, zdaj, tukaj pri sebi,

doma v svojem gospodinjstvu! Otroci se že v vrtcu, pozneje pa v šoli veliko učijo o ekologiji ter se zavestno in odgovorno držijo pravil. Žal se doma, v družinskem okolju vse velikokrat poruši. Pomembno je zavedanje staršev, da predstavlja družina ob vzgojno-izobraževalnih ustanovah jedro, v katerem otrok pridobiva osnovne vrednote in se uči gospodarnega ravnanja. Starši bi naj vedeli vse in delali tako, kot je treba, a velikokrat se zgodi ravno obratno, da so otroci tisti, po katerih bi se morali zgledovati. Zavedati se moramo lastnega življenja, saj se bomo le tako lahko obvarovali pred vsiljivimi reklamami in mnenji drugih ter si dan naredili lep in srečen.

Svet moramo videti in poslušati s srcem, ne samo z očmi! Če bi se vsak ravnal tako, bi bilo manj gorja in velikih nesmislov. Premalo se zavedamo svaril strokovnjakov, ki nas opozarjajo pred prihajajočimi nevarnostmi. Že davno tega je angleški pisatelj Horace Annesley Vachell zapisal: „V naravi ni plačila ali kazni, so le posledice.“ Že več kot leto dni se „bojujemo“ z virusom

*Cvetoča jablana, ki jo je uničila zgodnja
slana. Tako nas narava velikokrat
kaznuje za nespametno ravnanje.
(Avtor: Marija Zver)*

COVID-19, a se kljub vsem grozotam in njegovi razsežnosti še vedno nismo

dovolj spametovali. Ljudje se premalo zavedajo odgovornosti in upoštevanja pravil: od pravilnega umivanja in razkuževanja rok, nošenja zaščitnih mask, prepovedi druženja v večjih skupinah, testiranja ter cepljenja, ki nas edino lahko zaščiti in obvaruje pred nadaljnimi okužbami. Še huje: veliko ljudi se iz vseh teh ukrepov in epidemije posmehuje. Ravno ti posamezniki so velikokrat glavni povzročitelji in onesnaževalci okolja. Želim si, da bi ljudje bolj upoštevali mnenja strokovnjakov, ki o dani temi vedo veliko več kot mi, „navadni smrtniki“. Bodimo hvaležni za vse tiste, ki nam pomagajo in svetujejo v kriznih situacijah, da bomo na koncu zmagovalci - boljši, močnejši in predvsem zdravi.

Naj zaključim z verzi Toneta Pavčka:

*Ta svet je lep, če nekomu nekaj daš.
Ta svet je lep, če nekoga rad imaš,
če stisneš roko komu, ki ga kaj boli.
Ta svet je lep, če si človek do ljudi.*

Marija Zver,
predsednica DPM Dokležovje

Moja pesem

*Iz nuje, glej, nastaja pesem moja,
z besedami težko opredeljivo
razgaljam skrito pot do sreče,
pošiljam v svet osvobodeno ptico.*

*Vzemite v svoje jo naročje,
naj greje vas kot žarek sonca,
pošljite jo naprej od vrat do vrat,
v bedo zasadite seme nesebično.*

*Le drobno iskro podtaknite,
prižgite sreče krhke plamen,
za vse ljudi naenkrat naj gori,
novo upanje v srca strta naseli.*

*Čeprav se komu zdi premalo,
misleč, da pesem krhka je zadeva,
naj spomni se, da suha veja zagori,
le drobno iskrico pritakneš k nji.
Zato razpihajte vetrovi iskre drobne,
pometite pred sabo vse krivice,
zapojte pesem o pravi svobodi,
za mir za vse ljudi pod zvezdami.*

Pavla Škerget, Bratonci

VETER

*Možu je odnesel kar klobuk,
fanliču močno pihal za ovratnik.
Ej, ti veter, nagajivček!*

*Deklici iztrgal je balon,
ga zataknil je na zvon.
Ej, ti veter, nagajivček!*

*Veter, veter, si močan,
ne nagajaj nam vsak dan.
In ne bodi, veter nagajivček!*

Avtorica pesmi: Gabrijela Sečkar
Ilustratorica: Laura Horvat

V zadnje slovo Avgustu Farkašu

Tam daleč, nekje za mavrico...tam je dežela sanj...tam sanje postanejo resnične!

Naj bodo besede, ki jih je v filmu Čarovnik iz Oza leta 1939 odpela Judy Garland, tolažba. Naj bodo tudi spomin na človeka, ki se je v ta svet podpisal s številnimi dobrimi deli in z vrlinami, ki so lastne le velikim.

Naš prijatelj Avgust Farkaš!

Rodil se je 9. 8. 1944 v Filovcih kot sedmi, najmlajši otrok lončarja Jožefa in gospodinje Magdalene. Mladost je preživel podobno kot vsi vaški otroci njegovega časa. Skakal je po kolnikih, opazoval utrip sonca zjutraj, ko se je še namakalo v rosi, opoldne in zvečer, ko je odhajalo za griče, poslušal je ptičje žvrgolenje. Tudi sam je rad pel, predvsem Marijine pesmi, ki se jih je navzel med obiskovanjem šmarnic v filovski kapeli, pa tudi druge.

Tudi njemu sta otroštvo in rana mladost hitro spolzela iz rok. Življenje ga je peljalo naprej, na učiteljske, in leta 1966 na prvo delovno mesto, v Bodonce. Mladega učitelja je seveda čakala še vojaška preizkušnja, ki jo je leto kasneje zastavil v Ajdovščini. Potem je nastopil čas, ko v mladem srcu zavre, ko ptice pojejo najlepše melodije in ko v nebesnem svodu vidimo najlepše barve. Prišla je Olga in skupaj sta zrla v nebo, v krošnje, med ptice...

Leta 1970 se je rodila Romana. Pomenila mu je vse. Z njo je stopal prve korake, se učil pisanja prvih črk na papirju in sploh je v njegovem zavetju jadrjala po morju življenja. Do nedavnega.

Kmalu po rojstvu hčerke se je družina preselila na Melince. Oba, tako Gusti kot Olga, sta namreč sprejela delo v tamkajšnji podružnični šoli. Že čez tri leta je Gusti postal pomočnik ravnatelja in leta 1977 se je družina preselila v novo hišo v Beltince, ki je čez čas postala tudi dom Olginih staršev. Takrat je prevzel tudi vajeti beltinske osnovne šole. Postal je njen ravnatelj.

Rad je imel ljudi! Preproste ljudi. Pa otroke, naravo,....spoštoval je vsakogar in vsakomur je bil pripravljen pomagati. Rad se je smejal....in ta svoj smeh delil tudi naprej. Do zadnjega.

Rad je imel.... vinograd! V svojih Filovcih je gostil prijatelje in se z njimi veselil. Sploh veselo je bilo v času trgatve, ko je bila tudi za Farkaševo to prava majhna gostija s kupom veselih obrazov, pesmijo in obveznim zmagovalnim bogračem. Dobra volja mu je dajala energijo in moč, da je prestopal prepreke tudi takrat, ko je bilo težko.

Ob koncu osemdesetih let je bolezen prvič močneje zarezala v njegovo življenje. A jo je z močjo volje in s pomočjo njemu najdražjih uspešno premagal in znova

zaživel, po upokojitvi leta 1994 spet v novih dimenzijah, a še kako izpolnjeno.

Prišla sta vnuka Avguština in Jure. Ponos in velika ljubezen sta pri njem ponovno vzplamtela in dobila krila. Tudi moč. Zares rad ju je imel!

Gusti je bilpravzaprav povsod. Bil je predsednik KS, pa občinski svetnik, potegoval se je za župansko mesto in bil včlanjen v več društev. Bil je tudi predsednik vinogradniškega društva. Njegov poseben ponos pa so bili Dimeki. Društvo starodobnikov in ljubiteljev starih koles je ustanovil skupaj s prijatelji, somišljeniki, tistimi, ki jim je bilo mar za tovrstno dediščino. To društvo je kmalu preraslo domače okvirje. Po Dimekih, kot člani društva radi poimenujemo, so se zgledovali številni ljubitelji koles po Sloveniji, tudi v tujini. Raly starodobnikov je ime beltinske občine ponesel po vsej državi, v sosednje Avstrijo, Madžarsko, Hrvaško in še kam dlje. Gusti pa je na vseh teh poteh sklepal prijateljstva. Trdna, kot je bila trdna tudi njegova beseda.

Bil je človek idej in lepe zborne uglajene besede.. Dolga leta je bil pooblaščen uradna oseba Upravne enote Murska Sobotna za sklepanje zakonskih zvez. Imel je prefinjen čut za interpretacijo, pripovedovanje, nastop... Vabili so ga v gledališče, na recitacijske, pesniške večere.... in mnogim, ki ležijo na tem pokopališču, je izrekal zadnje besede. Nikoli ni nobenega zavrnil.

Za vse sledi, ki jih je skozi leta puščal med ljudmi, je bil imenovan za častnega občana beltinske občine.

Pa je nekje vmes spet prišla bolezen. A se tudi v drugo ni dal in leta 2019 sta z ženo Olgo praznovala zlato poroko. Gusti pa tudi po tem.... malo tu, malo tam, na kolesu, v naglici s hitrim pogledom v višave.... morda kupico vina, stisnjeno v pest, da se malo ogreje....in vedno nasmejan. Prišla je še slednjič. Kruto in zahrbtno. In takrat so bili izpod njegovega peresa zapisani naslednji verzi:

**V objemu neprodušnega oklepa
prišla zlovešča, gnusna mora
na človeka.**

**Dolg deloven je dan,
z napori nadčloveškimi zaznamovan.
Pa vendar srce močneje bije
od pandemije.**

**Vsaka beseda topla, zastrt pogled
je človeško upanje, dobrota.**

**Na oltarju sreče vam nalaga človek,
ki večno se spoštuje.**

Spoštovani Gusti!

Danes iz obrazov mnogih, ki so vas poznali, veje žalost, tečejo solze. To govori o vaši veličini. To govori o človeku, ki so ga imeli ljudje radi! Pogrešali vas bodo vaši najbližji: Žena Olga, hči Romana, vnuka Avguština in Jure, zet Đuro, tašča Marija, sestra Rozika in ostali sorodniki, sosedje, prijatelji in znanci.

Pogrešali vas bomo – vsi! In....v čast nam je bilo živeti ob vas!

...Tam daleč, nekje za mavrico... tam, kjer je dežela sanj in sanje postanejo resnične,.... na snidenje, dragi Gusti!

In memoriam - Avgust Farkaš

Pol leta pred 77-letnico življenja je izgubil boj s hudo boleznijo naš Gusti – Avgust Farkaš iz Beltinec, upokojeni šolnik, ravnatelj, družbeni in društveni delavec, častni občan domače občine, človekoljub, optimist, strpnež, predvsem pa človek nenavadne življenjske moči in sposobnosti sodelovanja in vodenja aktivnosti za naše splošno dobro. Posledice hude bolezni pred tremi desetletji je občudovanja vredno prenašal ob neprestanem gibanju med aktivnostmi v družbi. V zadnjih letih prejšnje države je predsedoval KS Beltinci in znal motivirati krajanke za samoprispevek, na osnovi katerega je njegova ekipa znala najti pot do skokovite prenovitve infrastrukture, komunale, pogojev za razvoj kulture in športa v kraju, pa nove šole in zdravstvenega doma. Po ustanovitvi Občine Beltinci je delo nadaljeval v prvih mandatih občinskega sveta.

Farkaševa družina je zapisana učno-vzgojnemu poslanstvu. Z življenjsko tovarišico Olgo sta po kakšnem letu službovanja na bodonski in mačkovski OŠ leta 1970 prišla najprej na podružnico OŠ Beltinci v Melince, kjer je bilo v štirirazrednici nad 100 otrok, takratni legendarni ravnatelj OŠ Beltinci Janez Drnovšek (ki mu ob zadnjem slovesu na mariborskem Pobrežju niti Občina Beltinci niti šola, ki ji je ravnateljaval več kot 30 let, nista izrazili niti besedice zahvale) pa mu je zaupal vodenje te šole, ga pozneje imenoval za svojega pomočnika na centralni šoli, po odhodu v pokoj pa mu je predal še ravnateljstvo. Z ženo sta si zgradila dom v Beltincih, hčerko Romano pa sta podprla na poklicni poti v vzgojiteljstvo. Istega leta sem tudi sam začel delo na beltinski šoli in sodeloval s Farkaševima po strokovni plati, še bolj pa po družbeni. Kljub Gustijevemu predčasnemu odhodu v pokoj so naše poti ostale skupne.

Gusti je bil pozitivec na vsej črti. Nihče izmed nas, ki smo se srečevali z njim, ni imel niti najmanjšega občutka, da bi bil obremenjen s posledicami havarij, ki jih je moral prestati. Upam si trditi, da tako optimističnega, strpnega, človekoljubnega Beltinčana, polnega

humorja, življenjske moči in ljubezni do narave zlepa ni najti v naši občini, Nikoli ni znal reči ne, če smo ga prosili za pomoč in sodelovanje. O tem pričajo člani številnih društev in skupnosti v občini, katerih član ali vodja je bil: poleg dela v KS Beltinci in v občinskih organih je vodil društvo vinogradnikov, rejcev ptic in malih živali, ljubiteljev starih koles Dimek... Prav pri slednjih mu je lanska korona vzela možnost, da bi doživel dvajsetletnico, potem ko je zasnoval in vodil Dimeke do zadnjega dne življenja. Ob pogledu v beltinski park bomo pred gradom lahko videli skulpture prednikov današnjih koles kot neke vrste spoštljiv spomin na bicikel, naše dolgoletno, za življenje pri nas nepogrešljivo transportno sredstvo, v njih pa tudi doživljali vedno nov spomin na Gustija Farkaša... Seznam Gustijevih zaslug pa se tu ne konča. Domala vsa društva v Beltincih – KUD, gasilci, humanitarne organizacije in drugi so ga potrebovali, pa četudi za kakšno akcijo, nastop v dramski skupini, pri recitatorjih ali vodenju kakšne prireditve z odra. Skratka – brez Gustija Farkaša marsičesa v Beltincih ne bi bilo. Navsezadnje je treba posebej omeniti tudi to, da je bil pobudnik in prvi urednik ciklostirovanega glasila KS Beltinci za časa njegovega predsedovanja – Poročevalca, prednika Malega rijtarja. Po zaslugi za tisti čas modernega ciklostilnega razmnoževalca je bila knjižnica na naši šoli uredništvo in tiskarna za vse vrste potreb - najprej KS, pozneje pa tudi Občine Beltinci, delavci šole pa smo bili avtorji prispevkov, likovni in tehnični uredniki sleherne edicije te vrste, nad vsem pa je bedel predvsem Gusti... Če kdo, potem si je prav on naziv častnega občana zares zaslužil.

Nekoč je dejal, da ni zdrav, če se ne sprehodi ali zapelje malo po okolici in če ne sreča vsaj deset ljudi. In prav to je bilo zanj eliksir preživetja, zato mu kakšne manjše nedoslednosti ali pozabe dogovorjenega, narobe napisanega datuma na vabilu za sejo in podobnega pač nismo zamerili. Še zabavali smo se ob tem in razumeli, da vsega človek ob taki aktivnosti ne more izpeljati brez nenamerne napake. Še ena zanimiva lastnost njegovega značaja je vredna

omembe: bil je diplomat, bi rekli, nikoli se ni znal z nikomer spreti ali celo kuhati zamere. Lastnost, ki je trenutna družbena sfera dandanes skorajda ne pozna... »Gusti mi je povrnil vero v življenje, ko sem bila ob hudi bolezni na dnu. Obiskal me je v bolniški sobi na kliniki, kjer se je zdravil tudi sam in mi s tisto svojo znano vedrino ukazal: *Odi, ideva na kavo, ka boš tū smrt čakala?... Šla sem – in začela razmišljati bolj optimistično...*« je pripovedovala njegova nekdanja sodelavka. Ta drobna anekdota je nemara najdragocenejši spomin na tega človeka.

Ob vsem povedanem pa je Gusti imel čas za drobne radosti in sprostitve: za svojo družino, sosede, sorodnike, prijatelje, svoje gorice in kakšen dopust, pa za sredina srečanja z upokojenimi člani aktiva pomurskih ravnateljev, ali petkovimi druženji ob klepetu in kozarčku z nekdanjimi sodelavci z beltinske šole. Šest nas je bilo pred desetletjem, zdaj smo ostali le še štirje. Njegov stol na čelu mize bo prazen, naše domače trte in kakšno drevo pa nimajo več prijaznega »vancarja«, ki bi jih obrezal in pognojil, kar je nadvse rad opravljal pri prijateljih. Sklenili smo, da tradicije teh svojih srečanj ne bomo opustili – tako kot tudi skupina občanov, ki nosijo ime Avgust in se srečujejo po Gustijevi ideji že desetletja. Sprva jih je bilo za dve desetini, zdaj jih je le še sedem, a bodo vztrajali. Tako kot mi, »školniki«, pa Dimeki, pa vinogradniki...

V minulih letih je mnogim preminulim občanom spregovoril v zadnje slovo ob odprtem grobu in uporabil kakšno primerno misel mislecev in umetnikov pri tem. Zato mu namenjam tudi tu misel znanega ameriškega misleca in pisatelja Georga Santayane:

»Človeku, ki je izvršil svojo naravno dolžnost, je smrt naravna in dobrodošla kot sen.«

Pa še pesem *»En starček je živel«*, ki jo je v veseli družbi občuteno zapel, če smo ga le zaprosili za to, bi mu morali zapeti zraven. Hvala, Gusti Farkaš!

Milan Zrinski

Stoletna riba Alba

(Lara Hawthorne,
Založba Družina, 2019)

To je zgodba, ki govori o stoletni ribi Albi. Živi na koralnem grebenu in v vseh teh letih je videla, kako zelo se je ocean spremenil. Navdih za Albino zgodbo je resnična zgodba ribe rdeči okun, ki je doživela častitljivih 205 let in so jo ujeli ob aljaški obali.

Pa prisluhnimo:

Nekoč je nad bleščečim oceanom stalo majhno tiho mesto in pod toplo, plitvo vodo... je bilo koralno mesto.

Lesketajoče ribe so švigale sem ter tja, se potapljale, nenavadna bitja pa so hitro bežala v skrite kotičke.

Sredi tega direndaja je plavala oranžna riba Alba, ki je živel v stari, pikasti školjki.

Alba je zbirala lepe predmete. »Takšne stvari res hitro opazim,« je dejala. Vsako leto je na svoj rojstni dan našla nekaj posebnega. Rada je imela vse, kar je bilo pikasto, črtasto in okroglo... grčasto, bodičasto in svetlo... ali zaobljeno, spiralasto ali majhno. Leta so minevala, Alba je rasla in rasla...in z njo se je večala tudi njena čudovita zbirka.

Čas je mineval in Alba je našla vse manj lepih predmetov...in pojavilo se je vse več čudnih, neprijaznih reči. Opazovala je, kako se koralno mesto spreminja in kako ga vsako leto zapušča vse več njenih prijateljev.

Nekega dne je Alba na svoj rojstni dan ugotovila, da nima nikogar, s komer bi lahko praznovala. Čeprav je iskala in iskala, ni mogla najti niti ene same lepe stvari za svojo zbirko. Bila je žalostna, a še vedno odločena, in vztrajno je plavala skozi temačno vodo, dokler ni odplavala najdlje od doma, kar je kdaj bila.

Nenadoma je v temi opazila nekaj svetlečega, lesketajočega. Zaplavala je bližje in videla, da je našla biser. »Kako čudovito!« je vzkliknila. Ni ga mogla doseči, bil pa je v najbolj nenavadni školjki, kar jih je Alba kdaj videla.

Stisnila se je in se stlačila vanjo. »Odlično!« se je široko nasmehnila in trdno držala svoj novi zaklad. Potem pa se je nenavadna školjka začela premikati z morskim tokom in Albo je odnesla s seboj. Ne glede na to, kako se je zvijala, se ni mogla rešiti, lahko se je le prepustila toku.

Končno je Albo prineslo na površje in znašla se je v čudnem novem svetu. Po gladini so se premikala ogromna bitja in v temi so sijale bele luči. Alba je videla tudi na stotine manjših predmetov. Bili so takšni kot tisti, ki so zasmetili greben. Gledala je onstran proti lučem in zahrepenela po domu. Tisto noč se ji je sanjalo o pikasti školjki sredi koralnega mesta.

Naslednjega dne se je ob obali sprehajala deklica, ki je iskala lepe predmete za svojo zbirko. Ni našla svetlečega zaklada, našla je Albo. Opazovala je skoraj negibno ribo, ki je bila ujeta v plastenko. »Pomagala ti bom,« je rekla. Potem pa je pogledala plastične steklenice in vrečke, ki so bile raztresene po obali. »To pa mora biti iz našega mesta.« Spoznala je, da mora nemudoma ukrepati. »Mislim, da je čas za čistilno akcijo.« Alba v njenih rokah je pomignila. »Ne skrbi. Takoj, ko bo varno, te bom vrnila v ocean.«

Deklica je Albo rešila iz plastenke in jo dala v čisto vodo. Ko so jo ljudje povprašali o oranžni ribi, jim je deklica povedala, kako jo je našla. Kaj kmalu so vsi spoznali, da morajo spremeniti svoj način življenja. Vsi meščani so stopili skupaj, da bi očistili nesnago. Čistili so in čistili in malo po malo, kos za kosom je morje postajalo nekoliko bolj živo.

Ko je bil ocean dovolj čist za Albo in njeno vrnitev, se je deklica od nje poslovila in jo spustila nazaj v vodo. Alba je komaj

čakala, da se vrne domov. »Le kaj me čaka?« se je spraševala. Dragocenega bisera se je še vedno trdno oklepala in se odpravila iskat svojo staro pikasto školjko in svoj zaklad.

Ko je prispela domov, je videla, da večine čudnih predmetov ni več. Njen stari dom je bil čist! Svoj stoti rojstni dan je Alba s prijatelji praznovala v svetu koral, ki je spet postajal živahen in pisan. Albina dragocenost je goste očarala. Ko so se zbrali okoli bisera, jim je povedala zgodbo o pogumni deklici, ki se je rada igrala ob živo modrem oceanu.

Kaj smo se naučili iz te čudovite zgodbe, dragi otroci?

Plastika, ki jo uporabljamo skoraj vsak dan, je lahko koristna. Toda ko jo zavržemo, lahko postane za naše okolje škodljiva. Ni razgradljiva, kar pomeni, da ne razpade na drobne delce kot drugi materiali, nespremenjena lahko ostane na stotine in stotine let. Plastika, ki pristane v oceanu, lahko morske živali poškoduje. Kiti in želve jedo plastične vrečke, saj so te na prvi pogled podobne meduzam. Manjše živali se lahko zadavijo s slamicami, ribe pa se na odprtih pločevinkah lahko porežejo ali poškodujejo. Za oceane lahko poskrbimo na več načinov. Pomagaš lahko takole:

1. Uporabljaljaj manj plastičnih izdelkov.
2. Pomagaj pri skrbi za obalo.
3. Aktivno sodeluj v svoji skupnosti.
4. Recikliraj in ponovno uporabi izdelke.
5. V odtok ne zlivaj nevarnih kemikalij.

Alba in njeni morski prijatelji ti bodo hvaležni, morje in oceani pa tudi!

**Za vas izbrala:
Lilijana Bežan Horvat**

